

§ 36 Yttrande angående landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)
i Avesta kommun

INLEDNING

Avesta kommun har översänt samrådshandling för Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) - tillägg till översiktsplan för Avesta kommun, för yttrande.

Beredning

Se tjänstemannayttrande, 2013-04-04, bilaga 1.

Se inbjudan till samråd med samrådsbilaga, 2013-03-08, bilaga 2.

Sofia Elrud föredrar ärendet

BESLUT

Samhällsbyggnadsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar,



att anta yttrande över landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) i Avesta kommun.

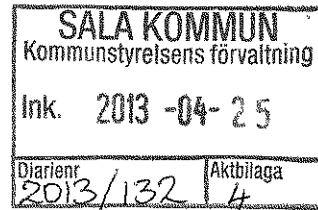
Utdrag

Kommunstyrelsen

Akten

Exp. 130424

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande LA
------------------	---	---	--------------------------

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Sofia Elrud

TJÄNSTEMANNAYTTRANDE

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) i Avesta kommun

Avesta kommun har översänt samrådshandling för Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) – Tillägg till översiktsplan för Avesta kommun för yttrande.

Som angränsande kommun har Sala kommun följande synpunkter.

I stora drag har Sala kommun inga större synpunkter.

Både Avesta och Sala kommuner gränsar mot Dalälven. I Sala kommun är strandskyddet längs Dalälven 300 meter och kommer troligtvis att förbli så långs i stort sett hela sträckan, även efter Länsstyrelsen i Västmanlands läns revidering av det utvidgade strandskyddet.

Sala kommun vill framhålla vikten av regional samsyn och samverkan i frågor som denna, även mellan kommuner som inte tillhör samma länsstyrelse. En sådan plattform är Nedre Dalälvsamarbetet (NeDa).

I och med Sala kommuns medverkan i NeDa-samarbetet finns intresse för utvecklingsplaner längs Nedre Dalälven. Det är viktigt att fortsätta vitalisera detta område och ge det en positiv utveckling. Turism- och landsbygdsutveckling behövs men samtidigt måste biosfärsområdets värden bevaras och natur- och kulturmiljö väga tungt i planering etcetera.

Dokumentets innehåll är begripligt redovisat och på en lagom detaljerad nivå för att ge en övergripande uppfattning. Vi har två mindre anmärkningar vad gäller redovisningen. Det vore intressant att veta omfattningen på strandskyddet på de olika platserna. Förslagsvis visas detta även i karta. Sedan är det synd att LIS-områdena är markerade med skraffering i kartan, då det gör att man inte ser vad som finns under (till exempel var befintlig bebyggelse är lokaliserad).

Slutligen vill Sala kommun tacka för intressant läsning och framhålla viljan till ett gott framtida samarbete.

INBJUDAN TILL SAMRÅD**Landsbygdsutveckling i strandnära lägen i Avesta kommun**

Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning har, i samarbete med SWECO Architects i Falun, tagit fram ett förslag på områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (s.k. LIS-områden). Syftet med förslaget är att peka ut strandnära områden som kan möjliggöra en långsiktigt positiv utveckling av både kommunen och regionen. Förslaget, som är ett tillägg till kommunens översiktsplan från 2007, baseras på förslag från de byamöten som hölls hösten 2012 och på redan kända områden av intresse inom strandskyddade områden.

Samråd kring förslaget pågår under perioden **11 mars - 22 april 2013**. Samrådet vänder sig till allmänhet, föreningar, myndigheter och andra berörda med syftet att förbättra beslutsunderlaget och att ge berörda intressenter möjlighet till insyn och påverkan. Under samrådstiden kan skriftliga synpunkter på förslaget och förslag på nya områden inlämnas.

Torsdagen den 11 april kl.18:00 hålls ett öppet **samrådsmöte** i Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltnings lokaler på Strandbacksvägen 7 i Avesta. Vid mötet kommer det tematiska tillägget att kort presenteras av tjänstemän från kommunen varefter det ges möjlighet att diskutera och ställa frågor kring tillägget.

Planhandlingen, i utskrivet format, finns tillgänglig på biblioteken i Avesta, Krylbo och Horndal samt på Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning, Strandbacksvägen 7 i Avesta. Dessutom finns handlingen på förvaltningens hemsida som nås via www.avesta.se. De som inte har tillgång till Internet kan vända sig till miljö- och byggförvaltningen för att antingen få ut en CD-skiva med samrådshandlingen eller få den i utskrivet format.

Inbjudan till samråd har skickats ut till en mängd olika föreningar. Tyvärr kan kommunens uppgifter om ordförande och/eller representanter vara inaktuella för vissa av dessa föreningar. Vi vill därför be dem som, i form av tidigare representant, felaktigt fått inbjudan att förmedla den till nuvarande representant alternativt meddela miljö- och byggförvaltningen så att vi kan skicka inbjudan till rätt adressat.

Eventuella synpunkter på det tematiska tillägget lämnas skriftligen till Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning, 774 81 Avesta, senast den 22 april 2013.

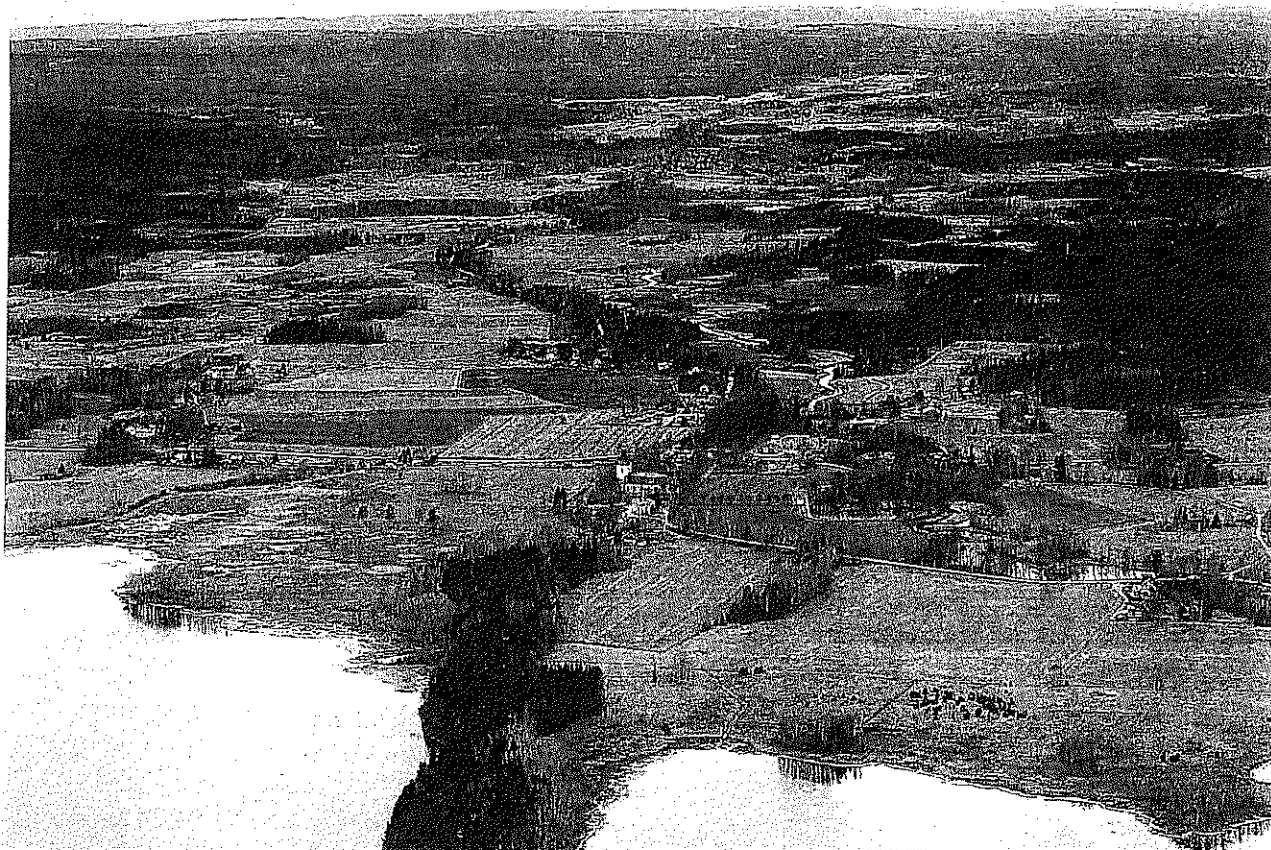
För mer information, kontakta:

Peter Granqvist, tfn: 0226- 64 51 69, e-post: peter.granqvist@avesta.se

Expeditionen, tfn: 0226-64 54 54 alt. 64 55 57.

8 mars 2013

Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning



LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN (LIS)

Tillägg till översiktsplan
för Avesta kommun



Samrådshandling
Februari 2013

Landsbygdsutveckling i strandnära läge – tillägg till översiktsplan för Avesta kommun

Beställare: Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning

Arbetsgrupp kommunen:

Peter Granqvist	planarkitekt, projektledare
Peter Klintberg	kommunekolog
Ingalis Morfeldt	planchef

Arbetsgrupp Sweco:

Yvonne Seger	planarkitekt, uppdragsansvarig
Åsa Hermansson	landskapsarkitekt, handläggare

Foto omslag: Bysjön och Årängsån vid By kyrkby.



Innehåll

Sammanfattning	2	
1 Inledning	4	
1.1 Bakgrund	4	
1.2 Syfte	5	
1.3 Mål	5	
1.4 Avgränsning	5	
1.5 Planprocessen	6	
1.6 Regionala förutsättningar	6	
2 LIS-områden	7	
2.1 Arbetsmetod och urvalskriterier	7	
2.2 Koppling till gällande översiktsplan	7	
2.3 Kommunens tolkning av begreppet landsbygd	9	
2.4 Generella rekommendationer för LIS-områden	9	
2.5 Förslag till LIS-områden	10	
HORNDAL	12	
HEDE	19	
BY	21	
NÄS BRUK	25	
TYTTBO	27	
NÄRA AVESTA CENTRALORT	30	
NORDANÖ	33	
KRYLBO	35	
KARLBO OCH SONNBO	37	
3 Konsekvenser	39	
3.1 Behovsbedömning	39	
3.2 Upplägg konsekvens- beskrivning	39	
3.2 Konsekvenser miljö	39	
3.3 Konsekvenser service och boendemiljö	46	
3.4 Konsekvenser näringslivsutveckling	46	
3.5 Mellankommunala frågor	46	
4 Lagar och riktlinjer	47	
4.1 Strandskydd	47	
4.2 Landsbygdsutveckling i strandära lägen (LIS)	48	
5 Underlag och källor	49	
		Foton
		Sweco: sid 4, 34, 36, 38, 47
		L&L Flygbildteknik AB: sid 3,13, 17, 20, 22, 26, 28, 32 samt omslag.

SAMMANFATTNING

Detta tillägg till översiktsplanen för Avesta kommun behandlar *landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)*.

Den 1 februari 2010 trädde nya strandskyddsbestämmelser i kraft i miljöbalken. De nya bestämmelserna ger kommunen möjlighet att i översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära områden. Det innebär att i dessa områden finns särskilt skäl för att ge dispens från strandskyddet eller att upphäva strandskyddet vid detaljplaneläggning. Passagemöjlighet ska dock i sådana fall alltid finnas utmed stranden.

Syftet med att peka ut LIS-områden är att bidra till såväl Avesta kommuns utveckling som regional utveckling samt stärka kommunens attraktionskraft, genom att utveckla landsbygden.

I detta tematiska tillägg pekas 24 **st LIS-områden** ut, se karta nedan. Områdena syftar till att möjliggöra byggande av i första hand bostadsbebyggelse, men även anläggningar för friluftslivets behov eller för turism och konferens-/kursverksamhet.



Avesta kommun med förslag till områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS).

Vid utpekandet av områdena har möjligheterna till anslutning till el, vägar och gemensamt vatten och avlopp liksom avstånd till skola, butik och kommunikationer varit viktiga aspekter. Områdena ska vara av sådan art och ha sådan begränsad omfattning att strandskyddets syften kan tillgodoses långsiktigt.

Kommuninvånarna har genom byamöten bidragit med kunskap om och förslag till lämpliga LIS-områden.

Konsekvenser

En utbyggnad av LIS-områden enligt översiktsplanetilläggets förslag bedöms långsiktigt kunna bidra till ett ökat antal kommuninvånare, positiva sysselsättningseffekter och ökat serviceunderlag. Tillgång till attraktiva tomter och bostäder gör det lättare för arbetsgivare att rekrytera kvalificerad arbetskraft. Några av de föreslagna LIS-områdena är avsedda för turismutveckling och friluftsliv, vilket både kan ge nya arbetstillfällen inom turistnäringen och bidra till en positiv fritid för kommuninvånarna.

Vid utpekandet av LIS-områdena har hänsyn tagits till allmänna intressen såsom riksintressen, miljökvalitetsnormer, värdefulla natur-, kulturmiljö- och friluftslivsområden, översvämningssrisker samt ras- och skredrisker. För varje LIS-område anges rekommendationer för vad som särskilt behöver beaktas vid en utbyggnad av området. Det innebär att negativa miljökonsekvenser i stor utsträckning kan undvikas vid utbyggnad enligt översiktsplanetilläggets förslag.

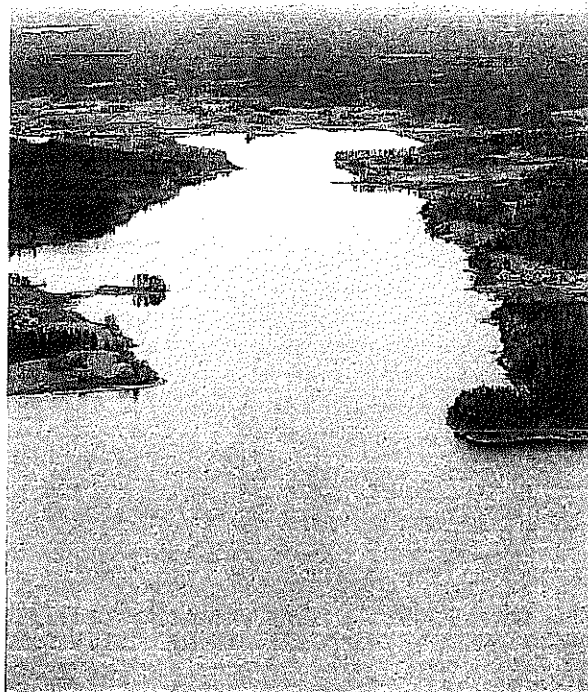
Flera av de föreslagna LIS-områdena berör mark med översvämningssrisk. I de flesta fall gäller det strandområdet, som inte kommer att bebyggas eftersom en fri passage alltid ska finnas längs stranden. För LIS-områden avsedda för bostadsbebyggelse som berör mark med översvämningssrisk anges rekommendationer om att dessa frågor behöver studeras i fortsatt planering.

Viktiga mellankommunala frågor att hantera rör främst Dalälven, där såväl vattenkvaliteten som en utveckling av friluftslivet i förening med bevarande av befintliga värden är frågor som behöver hanteras i samarbete mellan de kommuner som ingår i Nedre Dalälvsarbetet.

Fortsatt planering

Underhandsamråd har hållits med allmänheten på flera platser i kommunen parallellt med utarbetandet av detta samrådsförslag. Efter samrådskedet kommer inkomna synpunkter att sammanställas och kommenteras i en samrådsredogörelse. Efter att översiktsplanetillägget har reviderats skickas det på granskning/utställning, då allmänheten, myndigheter och övriga berörda kan lämna synpunkter. Sedan sammanställs synpunkterna i ett utlåtande varpå översiktsplanetillägget antas av kommunfullmäktige.

Översiktsplanen med dess tematiska tillägg är vägledande men inte juridiskt bindande. För de flesta av de LIS-områden som föreslås i översiktsplanetillägget kommer detaljplan att behöva upprättas innan ny bebyggelse kan komma till stånd.



Dalälven vid Österviken.

1 INLEDNING

1.1 Bakgrund

Den 1 juli 2009 trädde nya strandskyddsbestämmelser i miljöbalken i kraft. De nya bestämmelserna ger kommunen möjlighet att från 1 februari 2010 peka ut områden i översiktsplanen för landsbygdsutveckling i strandnära lägen så kallade "LIS-områden". Inom dessa områden kan dispens från strandskyddet fås bl.a. om en åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden.

Enligt Plan- och bygglagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan. Avestas översiktsplan antogs den 12 februari 2007 och bedöms fortfarande vara aktuell. Därför redovisas de utpekade områdena för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) som ett s.k. **tematiskt tillägg till översiktsplanen**. Det innebär att denna handling endast behandlar frågan om LIS och fungerar som ett komplement till den gällande kommuntäckande översiktsplanen.

Befolkning, areal, stränder

Avesta kommun hade 21 486 invånare 2011-12-31. Kommunens areal är ca 669 km², varav 613 km² landareal och 56 km² vattenareal. Antalet invånare per km² är alltså ca 35 personer.

Enligt SCB är tillgången på stränder i kommunen följande:

- längden på strandlinjen för sjöar och vattendrag är 448 km
- 52 km strandlinje runt öar,

Dalälven flyter genom kommunen och i anslutning till älven ligger bl.a. Avesta tätort, Krylbo, Karibo, Folkkärna, Näs bruk och By.



Nedre Dalälven är attraktiv för fritidsfiske.

1.2 Syfte

Syftet med LIS-planeringen i Avesta kommun är att bidra till såväl Avesta kommuns utveckling som regional utveckling samt stärka kommunens attraktionskraft, genom att utveckla landsbygden. Strävan är bl.a. att utöka underlaget för service på landsbygden i Avesta kommun.

Detta åstadkoms genom att i ett antal utpekade områden i attraktiva, strandnära lägen, som inte har starka natur- eller kulturmiljövärden och där det finns god tillgång på sjöar och vattendrag för det rörliga friluftslivet, möjliggöra utförande av byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd i strandnära lägen som främjar något av följande huvudsyften:

- Ge kommuninnevanarna så attraktiva bostadsförutsättningar att de väljer att stanna kvar i kommunen
- Attrahera till inflyttning i kommunen, exempelvis för att tillgodose kommunens och företagens behov av kvalificerad arbetskraft
- Ge kommuninnevanare och andra möjlighet att bygga fritidshus i attraktiva lägen i kommunen
- Möjliggöra etablering/utveckling av företag som är beroende av vattennära lägen
- Möjliggöra övriga verksamheter, t.ex. olika turistverksamheter, som lockar besökare och ger underlag för både själva verksamheten och övrig service.

1.3 Mål

Översiktsplanens övergripande mål är att inom de ramar som ges av gällande lagar säkerställa utpekade riksintressen och verka för att uppställda miljömål och miljökvalitetsnormer, kommunens vision och de mål som anges i de regionala miljömålen "Dalarnas miljömål", i tillväxtavtal och i kommunens olika måldokument ska uppnås.

I den kommuntäckande översiktsplanen redovisas kommunens strategier för genomförande av ovannämnda mål. Följande är av särskild vikt vad gäller LIS-arbetet:

- Kommunen ska ha en god planberedskap och en bra markreserv med tillgång till mark för attraktiv bostadsbebyggelse och för utveckling av kommersiell service och företagsetableringar i de större tätorterna. Kommunens planering för boende, företagande och kommunal service ska samordnas så att bästa möjliga resultat kan erhållas.

- Nya bostadshus bör lokaliseras så att de bidrar till att förstärka underlaget för befintlig kommersiell och social service och så att befintliga allmänna investeringar kan utnyttjas.
- Kommunen verkar aktivt för att bevara och utveckla Nedre Dalälvsområdets unika natur- och kulturvärden för det rörliga friluftslivet.
- Kommunen ska verka för att nya fritidshusområden och koloniområden utreds.

Vidare är en positiv befolkningsutveckling ett övergripande mål för kommunen.

1.4 Avgränsning

Generellt strandskydd gäller vid hav, sjöar och vattendrag enligt 7 kap. 14§ miljöbalken. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt vattenstånd.

Länsstyrelsen i Dalarna tolkar gällande bestämmelser för **strandskydd** så att det omfattar sjöar och vattendrag som finns markerade på den digitala versionen av Lantmäteriets Terrängkarta, med undantag för grävda eller anlagda avvattningsdiken för infrastruktur (väg, järnväg), jordbruksmark, skogsmark och i tätort. Länsstyrelsen har dock framhållit att det kan finnas vattendrag i verkligheten som inte finns markerade på terrängkartan med som ändå har strandskydd, samt vattendrag som finns utmarkerade på kartan, men som inte stämmer med verkligheten.

Kommunens ställningstagande till vad som kan anses utgöra "**landsbygd**" i enlighet med bestämmelserna om landsbygdsutveckling i 7 kap. 18 e § i miljöbalken, redovisas i avsnitt 2.3 *Kommunens tolkning av begreppet landsbygd*.

I den kommuntäckande översiktsplanen från 2007 finns en mängd **bakgrundsfakta** beskrivna rörande bl.a. kommunens bebyggelse och service, natur- och kulturmiljövärden m.m. I detta tematiska tillägg redovisas därför inte sådan bakgrundsinformation. Se även avsnitt 2.2. *Koppling till gällande översiktsplan*. I detta avsnitt redovisas sambanden mellan det tematiska tillägget och den kommuntäckande översiktsplanen.

1.5 Planprocessen

För att upprätta en kommunal plan, såsom detta tematiska tillägg till översiktsplanen, följs en viss arbetsgång, den s.k. planprocessen.

Underhandsamråd har inledningsvis hållits med allmänheten på flera platser i kommunen. Detta har skett parallellt med utarbetandet av ett samrådsförslag som ska gå ut på ett brett samråd att förbättra beslutsunderlaget. Samråd hålls med allmänhet, intresseorganisationer, övriga intressenter, angränsande kommuner samt myndigheter. Inkomna synpunkter sammanställs och kommenteras i en samrådsredogörelse. Efter att översiktsplanetillägget har reviderats skickas det på granskning/utställning. Synpunkter kan återigen lämnas av allmänheten, myndigheter och övriga berörda. Inkomna synpunkter sammanställs i ett utlåtande. Översiktsplanetillägget antas av kommunfullmäktige.

Preliminär tidplan

Samråd	våren 2013
Granskning/utställning	hösten 2013
Antagande	vintern 2013/2014

Översiktsplanen med dess tematiska tillägg är *vägledande men inte juridiskt bindande*. Den visar en politisk viljeinriktning för hur mark och vatten i kommunen ska användas samt utgör ett strategiskt underlag för kommande beslut. Genom upprättande av *detaljplan* kan man juridiskt reglerar mark- och vattenanvändningen inom begränsade områden.

1.6 Regionala förutsättningar

I arbetet med regional utveckling är landsbygdsutvecklingen, med en levande landsbygd och ett öppet landskap, en viktig del. *Dalarnas landsbygdsprogram 2006-2012* är antaget av Länsstyrelsen och framtaget i bred samverkan med länets kommuner, Region Dalarna och lokala utvecklingsgrupper. Programmet ska vara vägledande och ge stöd vid beslut. Tre insatsområden har pekats ut:

- välfungerande byar, bygder och orter
- levande landsbygd i ett öppet landskap
- levande landsbygd med ekonomisk livskraft

EU har beslutat om ett sjuårigt *Landsbygdsprogram för 2007-2013*, som ger aktörer och entreprenörer på landsbygden möjlighet att söka bidrag för att starta eller utvidga företag, men också för att höja kompetensen hos företagen.

De övergripande målen för landsbygdsprogrammet är att:

- förbättra konkurrenskraften och tillväxten i jord- och skogsbruket och på så sätt öka sysselsättningen på landsbygden
- ytterligare miljöanpassa det svenska jordbruket, bevara det öppna landskapet och en mångfald av växt- och djurarter
- utveckla en varierad företagsverksamhet och därigenom göra det lättare att leva och arbeta på landsbygden

Länsstyrelsen har därför tagit fram en *Genomförandestrategi för Dalarna*, som är uppdelad i fyra områden, så kallade axlar, vars mål och inriktning är gemensamma för EU-länderna. Insatser inom ramen för landsbygdsprogrammet ska bidra till:

- att genom stöd för omstrukturering, utveckling och innovationer stärka jord- och skogsbrukets konkurrenskraft (axel 1)
- att genom stöd för markförvaltning förbättra miljön och landsbygden (axel 2)
- att höja livskvaliteten på landsbygden och att uppmuntra till diversifiering av näringsverksamheten (axel 3)

Utöver dessa insatser ska en särskild metod, kallad LEADER (axel 4), som utgår från lokala förutsättningar och initiativ, bidra till målen för övriga axlar.

2 LIS-OMRÅDEN

2.1 Arbetsmetod och urvalskriterier

I december 2011 genomförde NeDa (Nedre Dalälven Intresseförening) tillsammans med bl.a. berörda kommuner ett seminarium om attraktiv turistlogi med utgångspunkt från möjligheterna med LIS.

Med utgångspunkt från kommunens beslut om att ett tillägg till översiktsplanen med LIS-områden skulle utarbetas, gjordes inledningsvis en genomgång av gällande översiktsplan för att identifiera redan tidigare föreslagna lämpliga utvecklingsområden som kunde vara berörda av strandskydd och där utpekande som LIS-område var en förutsättning för att möjliggöra en framtida utveckling. Kommunen har även hållit fyra öppna möten för allmänheten, i Fors, Korskrogen, Horndal och By, för att få in synpunkter på LIS-arbetet och tänkbara områden.

Utifrån översiktsplanens underlag angående riksintressen, skyddade natur- och kulturmiljöer, områden med höga natur-, kulturmiljö- och friluftslivsvärden, översvämnings- och rasrisker samt tekniska förhållanden och serviceunderlag sammanställdes ett diskussionsunderlag i kartform som användes vid de fyra möten som hölls med allmänheten under hösten 2012.

De allmänna intressen som har bedömts som särskilt relevanta i samband med utpekande av LIS-områden är:

- riksintressen
- Natur 2000-områden
- miljö kvalitetsnormer
- värdefulla natur- och kulturmiljöer
- värdefulla områden för friluftsliv
- översvämningsrisker
- ras- och skredrisker
- grund- och ytvattenresurser
- verksamhetsområden för vatten och avlopp
- elnät
- kommunikationer
- befintlig service

Analysen av vilka andra allmänna intressen som finns inom respektive område bygger på den kommuntäckande **Översiktsplan för Avesta kommun** och Länsstyrelsens regionala underlagsmaterial (RUM).

I början av hösten 2012 gjordes en fältinventering av 22 identifierade områden för att på plats framför allt bedöma naturvärden och

särskilda värden för friluftsliv. Även markens lämplighet att bebyggas bedömdes. I bedömningen ingick:

- Översiktlig bedömning att området **inte** har specifika goda förutsättningar för djur- och växtlivet på land och vatten eller är av stort värde för friluftslivet.
- Attraktivt läge för bebyggelse med hänsyn till områdets karaktär och byggbarhet.
- Inga starka konflikter med andra allmänna intressen.

Efter byamötena hösten 2012, där flera förslag till ytterligare LIS-området kom fram, har en kompletterande analys och fältinventering utförts även för dessa områden, enligt samma principer som beskrivs ovan.

Exempel på aspekter som inneburit att ett preliminärt utpekat område **inte** har ansetts lämpligt är:

- översvämningskänsligt/låglänt
- värdefull natur

Några av de preliminära LIS-områdena som efter fältinventeringen har uteslutits som LIS-områden är i sig lämpliga för bebyggelse, men ny bebyggelse har bedöms lämplig att uppföra utanför strandskyddsområdet. Prövning av lämpligheten att bebygga dessa områden kan därför göras utifrån plan- och bygglagens regler och berör inte miljöbalkens bestämmelser vad gäller strandskydd.

2.2 Koppling till gällande översiktsplan

I **Översiktsplan för Avesta kommun**, antagen 2007-02-12, (i fortsättningen betecknad **ÖP 2007**) ges en kommuntäckande beskrivning av inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön i kommunen. Planen ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Översiktsplanen kan kompletteras med ett **tematiskt tillägg** för någon speciellt fråga. I Avesta finns ett tematiskt tillägg för *Vindkraft*. Tematiska tillägg ska läsas parallellt med den kommuntäckande översiktsplanen. De rekommendationer som ges i översiktsplanetillägget kompletterar och ersätter tidigare ställningstaganden om inte annat anges. Detta gäller även detta tematiska tillägg för *landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)*.

Planeringsförutsättningar i ÖP

I ÖP 2007 finns en utförlig redovisning av planeringsförutsättningarna vad gäller allmänna intressen, i avsnitt B *Översiktsplanens teman*. Till översiktsplanen hör även ett antal temakartor. Vidare redovisar översiktsplanen, i avsnitt B, ett antal fastställda mål samt kommunala överväganden och strategier för genomförande av målen. Dessa ska tillämpas vad gäller LIS-områdena.

Natur- och friluftsliv samt turism

I kommunen finns fyra områden av riksintresse för naturmiljö enligt 3 kap. 6§ miljöbalken, varav tre ligger i anslutning till Dalälven. Nationalparken Färnebofjärden berör kommunens östra del. Det finns också ett stort antal Natura 2000-områden och naturreservat samt andra utpekade värdefulla naturmiljöer i kommunen. I ÖP 2007 i kapitel *Naturmiljö* med tillhörande kartor finns närmare beskrivet vilka typer av värdefull naturmiljö som finns i kommunen samt mål och strategier för att bevara dessa.

Delar av Nedre Dalälven är både av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6§ miljöbalken och av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2§ miljöbalken. Det finns också bl.a. ett antal vandringsleder och andra områden som är värdefulla för friluftslivet i kommunen. I ÖP 2007 i kapitel *Friluftsliv och rekreation* med tillhörande karta finns närmare beskrivet områden värdefulla för friluftsliv och rekreation. Besöksnäring och turism är beskrivna i kapitlet *Näringsliv*.

Områden med höga värden för naturmiljö, friluftsliv och turism är i ÖP 2007:s delområden betecknade:

- Fs Strategiska områden för friluftslivet
- Jn jordbruksområden med stora naturvärden
- Sn skogsområden med stora naturvärden

Kommunikation, service och bebyggelse

Kommunen har ett väl utbyggt vägnät liksom elnät. Dessa finns beskrivna i kapitel *Kommunikationer* respektive *Energi och teknisk försörjning* med tillhörande kartor i ÖP 2007. Där finns även beskrivet tillgång på kommunalt vatten och avlopp och verksamhetsområdena finns redovisade på särskild karta.

Kommersiell service med bl.a. livsmedel finns framför allt i Avesta, Skogsbo, Krylbo, Fors och Horndal. Kommunal och social service beskrivs i kapitel *Service* i ÖP 2007, där även förskola

och övriga skolformer finns beskrivna i kapitel *Skola och utbildning*.

I ÖP 2007 finns områden som bedömts som lämpliga för tätare bebyggelse redovisade som följande delområden:

- T tätortsområden
- Fb områden med koncentrerad fritidsbebyggelse

Översvämningsrisker och geotekniska risker

Översvämningsrisker och geotekniska riskfaktorer har studerats översiktligt för samtliga LIS-områden, men tas bara upp i texten (beträffande översvämningsrisk även på karta) för de LIS-områden där risk har bedömts kunna föreligga utifrån nuvarande kunskapsläge. Nuvarande kunskapsläge framgår av ÖP 2007 i kapitel *Hälsa och säkerhet* och den tillhörande temakartan för översvämnings- och skredrisk. I den översiktliga analysen har aktuellt GIS-underlag från Länsstyrelsen nyttjats.

SMHI:s klimatanalys för Dalarna (2010) har därefter tillkommit, men ännu inte givit anledning till förändringar i kommunens generella tillämpning. Kommunen är dock väl medveten om att ny kunskap tillkommer successivt i dessa frågor.

Grund- och ytvatten

I ÖP 2007 redovisas temakarta för avrinningsområdena och där även skyddsområden för vattentäkt framgår. I kapitel *Energi och teknisk försörjning* i ÖP 2007 finns bl.a. redovisat kommunens mål och strategier för vatten och avlopp. Råd och generella regler för utformning av enskild avloppsanläggning finns redovisade på kommunens hemsida.

Miljökvalitetsnormerna för vatten har tillkommit efter att den kommuntäckande översiktsplanen upprättades. I detta LIS-tillägg finns miljökvalitetsnormerna behandlade i avsnitt 3.3 *Konsekvenser, miljö*.

Tillägget med LIS-områden kontra skrivningar om strandskydd i den kommuntäckande översiktsplanen

I ÖP 2007 finns ett kapitel om *Strandskydd* där gällande bestämmelser om strandskydd redovisas. Detta avsnitt är till delar inaktuellt på grund av förändringar i miljöbalken. Numera finns de särskilda skälen för strandskyddsdispens angivna i lagtexten. Se vidare avsnitt 4.1 *Lagar och riktlinjer, Strandskydd* i detta LIS-tillägg.

2.3 Kommunens folkning av begreppet landsbygd

Avesta kommun ligger i sydvästra delen av Dalarna län och gränsar mot Västmanlands, Gävleborgs och Uppsala län. Avståndet från Avesta till Falun är cirka 7 mil, till Västerås 7,5 mil, till Uppsala 10 mil samt till Gävle 10 mil.

Kommunens tätorter hade drygt 17 000 invånare år 2010, varav drygt 14 506 personer bodde i Avesta centralort. I Horndal bodde 1 114 personer, i Fors 827 personer, i Nordanö 435 personer och i Näs bruk 207 personer.

Enligt bakgrundsarbetena till förändringarna i strandskyddslagstiftningen ska varje enskild kommun tolka vad som kan anses utgöra landsbygd i samband med utpekandet av LIS-områden. Detta ska göras utifrån kommunens specifika förutsättningar för bl.a. utveckling av boende och turism, men även med hänsyn tagen till kommunens regionala samband.

Regeringen anger i lagrådsremissen över strandskyddet och utveckling av landsbygden att ”I de delar av de tre storstadsområdena som karaktäriseras av tätbebyggelse och i andra större tätortsområden, bl.a. länscentra, där det inte finns god tillgång till orörda stränder bör det inte vara möjligt att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära områden. Däremot bör det vara möjligt att i och i närheten av andra tätorter peka ut områden som bidrar till landsbygdsutvecklingen, så till vida detta inte förhindrar att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt.” I bakgrundsarbetena till lagändringen förs resonemang om hur ”landsbygd” kan definieras. Där slås fast att det finns flera vedertagna definitioner av vad som kan anses vara landsbygd. I departementets kommentarer till lagrådet framhålls vikten av att inte låsa fast en viss definition utan att ”olika delar av landet har genom gleshet, småskalighet och särprägel sina specifika förutsättningar för utveckling av boende”.

Kommunen gör den bedömningen att hela Avesta kommun är att anse som **landsbygd** vid utpekandet av LIS-områden.

I ÖP 2007 är delområde T1 benämnt Avesta Centralort. Inom tätorter bör även bestämmelserna i 7 kap. 18c § punkt 5 i miljöbalken kunna tillämpas. Det gäller ianspråktagande av område för att tillgodose ett allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. I bakgrundsarbetena till lagändringen anges att åt-

gärder som kan komma ifråga är t.ex. sådana som tillgodoser kommunens behov av tätortsutveckling. Under avsnitt 2.5 Förslag till LIS-områden redovisas områden inom *Nära Avesta centralort, Nordanö, Krylbo* och *Karlbo-Sonnbo* som samtliga ligger inom T1 Avesta centralort. När åtgärder blir aktuella inom något av dessa områden får övervägas vilket lagrum som är lämpligast att nyttja, 7:18c punkt 5 eller 7:18d i miljöbalken.

2.4 Generella rekommendationer för LIS-områden

Ianspråktagande av mark för nya bebyggelsegrupper ska prövas genom detaljplaneläggning. Komplettering av befintlig bebyggelse med enstaka bostadshus/fritidshus kan prövas med bygglov och strandskyddsdispens om byggnadsnämnden finner det lämpligt.

I den kommuntäckande översiktsplanen finns som stöd för lämplighetsprövningen dels de områdesvisa rekommendationer för respektive delområden. Dessa ska tillämpas parallellt med de rekommendationer i detta tillägg till översiktsplanen som anges under respektive område i avsnitt 2.5 LIS-områden.

Vid nytillkommande bebyggelse ska alltid passage för allmänheten finnas utmed stränder. Inga öar, näs och mindre uddar ska tas i anspråk till tomtplats.

Slutgiltig prövning av lämplig placering och utformning av bebyggelse inom föreslagna LIS-områden görs vid kommande detaljplaneläggning eller ansökan om strandskyddsdispens.

2.5 Förslag till LIS-områden

Totalt har 24 LIS-områden identifierats. Områdenas läge framgår av karta ange var. Varje LIS-område redovisas därefter var för sig.

I kapitel 4 *Konsekvenser* beskrivs konsekvenser för strandskyddet och miljön i övrigt samt för service, näringslivsutveckling m.m.

Utvecklingsmöjligheter

Områdena har bedömts lämpliga för olika typer av markanvändning enligt följande.

Bostadsbebyggelse

Områden som främst bedömts lämpliga för ett större eller mindre antal tomter eller småskaliga flerfamiljshus (permanentboende). Samtliga områden för bostadsbebyggelse ligger i anslutning till befintlig permanentbebyggelse. Huvuddelen av dessa områden ligger i anslutning till kommunala verksamhetsområden för vatten och avlopp. Gemensamma lösningar för vatten och avlopp (VA) bör eftersträvas.

Friluftsliv, camping, övrig verksamhet

Områden som bedömts lämpliga för boende för det rörliga friluftslivet, såsom campingplatser, vilket även kan omfatta campingstugor. Flera av dessa områden är redan ianspråktagna som campingplats, men LIS-området ger i så fall även möjlighet till utvidgning.

När det gäller andra anordningar för friluftslivet är dessa ofta sådana anläggningar som för sin funktion måste ligga vid vatten, t.ex. bad- och båtplatser och kanotuthyrning. Dessa kan tillkomma med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 3 miljöbalken och behöver således inte pekats ut som LIS-områden. Några sådana områden har dock pekats ut för att möjliggöra uppförande av t.ex. enklare servicebyggnader.

Föreslagna LIS-områden

Nedan listas de föreslagna LIS-områdena. Se även översiktskarta på nästa sida samt redovisning av vart och ett av områdena på nästföljande sidor.

Horndal, sid 12-15

1. Sandviken
2. Södra Rossen
3. Södra Horndal
4. Morshyttjesjön

Fors, sid 16-18

5. Stensänget
6. Västansjö
7. Stora Halsjön

Hede, sid 19-20

8. Östra Hede

By, sid 21-24

9. Kyrkbyn
10. Vadsbro
11. Fullsta
12. Leknäs

Näs bruk, sid 25-26

13. Sluttning mot Rudusjön
14. Falkudden

Tyttbo, sid 27-29

15. Hovnäs-Gålsbo
16. Tyttbo

Nära Avesta centralort, sid 30-32

17. Smedsbo-Germundsbo
18. Bengtsbo
19. Älvbro

Nordanö, sid 33-34

20. Nordanö-Ovanåker
21. Brogård-Isaksbo

Krylbo, sid 35-36

22. Krylbo, Vintervägen
23. Krylbo, Sågplan

Karlbo och Sonnbo, sid 37-38

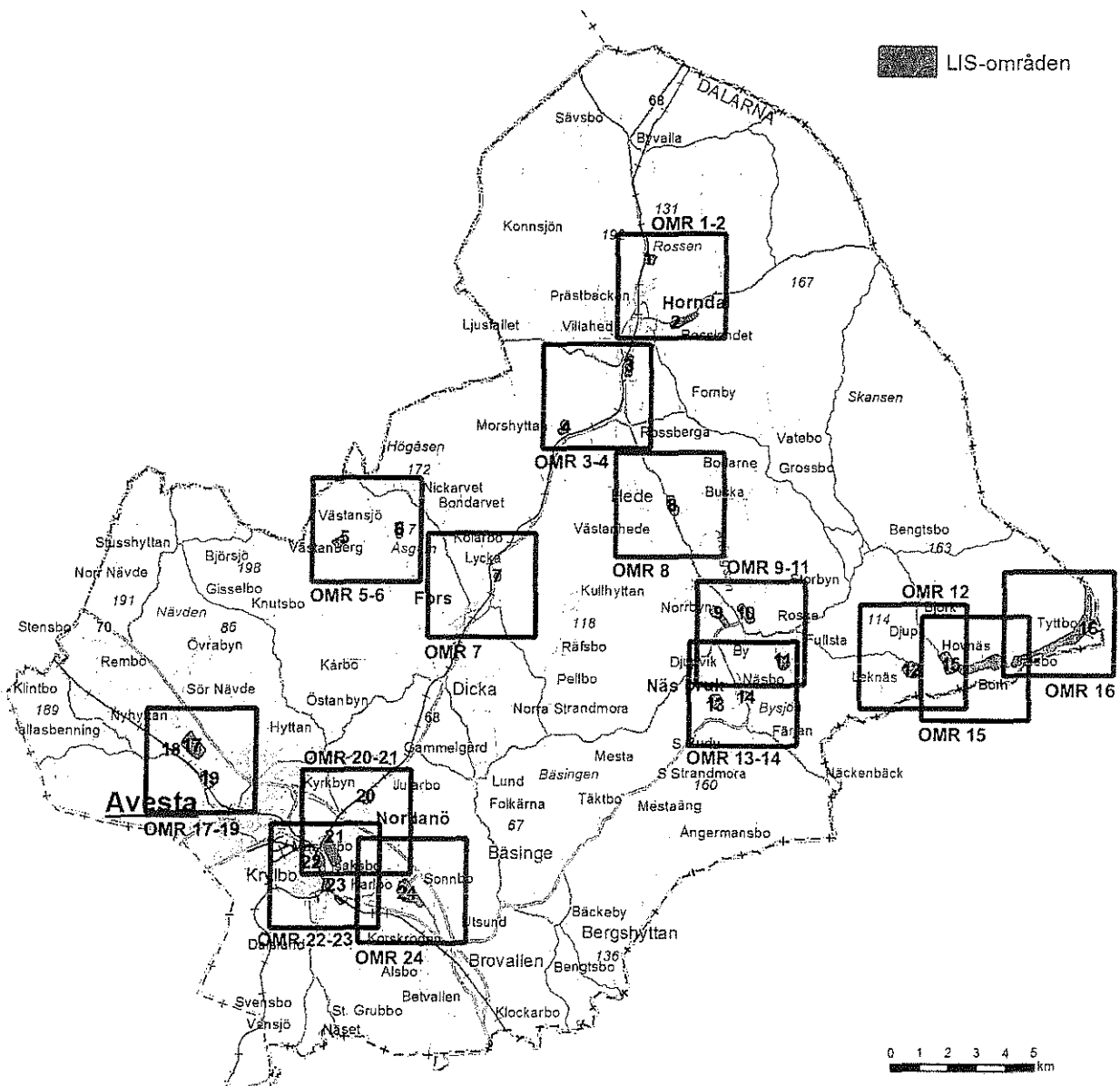
24. Tjärna-Sonnboåsen

Redovisning av områdena

Varje LIS-område beskrivs i text och redovisas på karta. LIS-områdena beskrivs med tyngdpunkt på befintlig mark och vegetation, kvaliteter för friluftslivet samt utpekade natur- och kulturmiljövärden. Planeringsförutsättningar anges kortfattat med hänvisning till de rekommendationsområden som finns i den kommuntäckande översiktsplanen, se vidare avsnitt 2.2.

LIS-områdenas avgränsning är schematiskt dragna. Inom ett LIS-område kan det finnas t.ex. uddar eller andra känsligare delar som inte avses bebyggas. Detta kommer att studeras närmare i kommande planeringsskeden.

Samtliga kartor är orienterade med norr rakt uppåt i bild.



2 LIS-områden

Avesta kommun med förslag till områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) samt kartbladsindelning.

HORNDAL

Horndal, med drygt 1 100 invånare, ligger ca 2 mil nordost om Avesta utmed väg 68. Från samhällets norra del är det ca 8 km till kommunens norra gräns.

I Horndal finns ett ganska brett serviceutbud med bl.a. skola med årskurs f-9, förskola, livsmedelsaffär och olika butiker. Viss offentlig service finns, och flera företag. Samhället trafikeras av busslinjerna 3, mot Avesta via Fors, och 4, mot Avesta via By och Näs. Här finns även ett tågstopp på järnvägssträckan mellan Storvik och Avesta Krylbo.

1. Sandviken

Beskrivning: Friluftsområde med badplats, camping och bollplan vid sjön Rossen, i norra delen av Horndal.

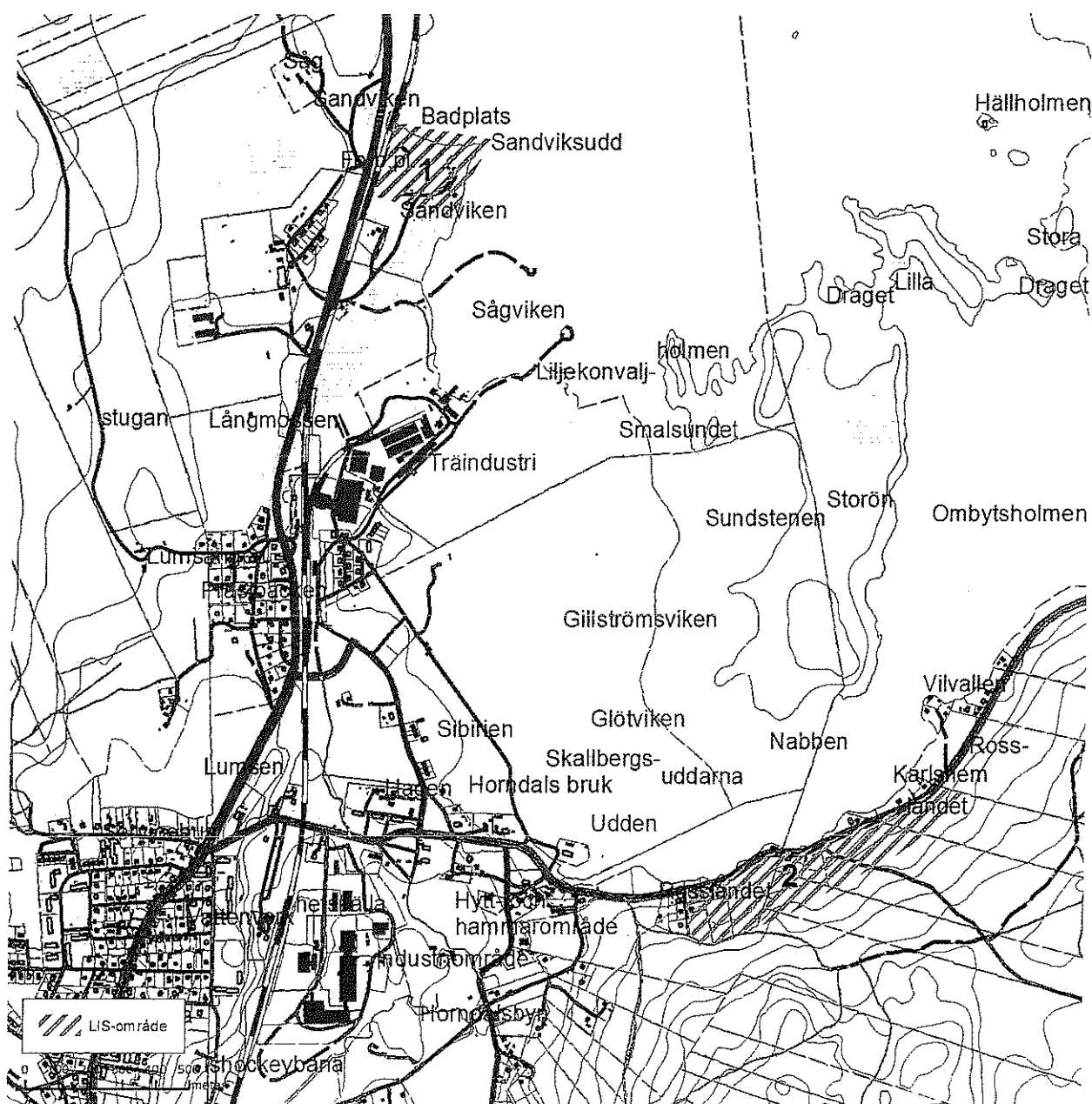
Utvecklingsmöjligheter: Turism, friluftsliv. Utveckling av bad och campingplats. Fritidsboende i campingstugor eller dylikt.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T3 i ÖP 2007. I översiktsplanen anges området huvudsakligen som campingplats, bad och idrottsplats. Sydöstra delen anges som skog.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av Sandvikabadet med Sandvikabadets camping samt en bollplan, Rossliden. Större delen av marken inklusive bollplaner är



gräsbevuxen. Campingens parkering är grusbelagd. I utkanterna av området finns skogspartier, med dominans av lövträd. Kring bollplanen och på badplatsen finns enstaka träd och dungar.

Inom området finns kiosk, toaletter, omklädningsrum och andra mindre byggnader med anknytning till friluftslivet. Ett vandrarhem, Rossgården, ligger strax utanför området.

Sandviken är med campingplats, bollplan samt badplats med brygga av värde för lokalt friluftsliv och rekreation samt även en målpunkt för turister.

Inga utpekade värdefulla natur- och kulturmiljöer finns inom eller nära området.

Området berörs av strandskydd för sjön Rossen. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

Sjön Rossen omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten och uppnår idag inte god ekologisk status, p.g.a. övergödning.

En befintlig grusväg leder in i området. Anslutning till elnätet bedöms kunna ske.

Rekommendationer

Utbyggnad av fritidsboende i campingstugor eller utökning av campingplatser bör prövas genom detaljpanelläggning. Förändringar av badplats eller mindre ändringar vad gäller servicebyggnader kan prövas med strandskyddsdispens och bygglov.

Vid utbyggnad ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till strandområdet.

Miljö kvalitetsnormerna för vatten behöver beaktas i fortsatt planering.

2. Södra Rossen

Beskrivning: Skogssluttning vid sjön Rossen ca 1 km öster om Horndal.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde S8 i ÖP 2007, skogsmark. Översiktsplanen anger att avloppsanläggningar som använder sjön Rossen som direkt recipient inte får förekomma.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av en barrskogklädd sluttning ner mot sjön Rossen och ligger direkt söder om

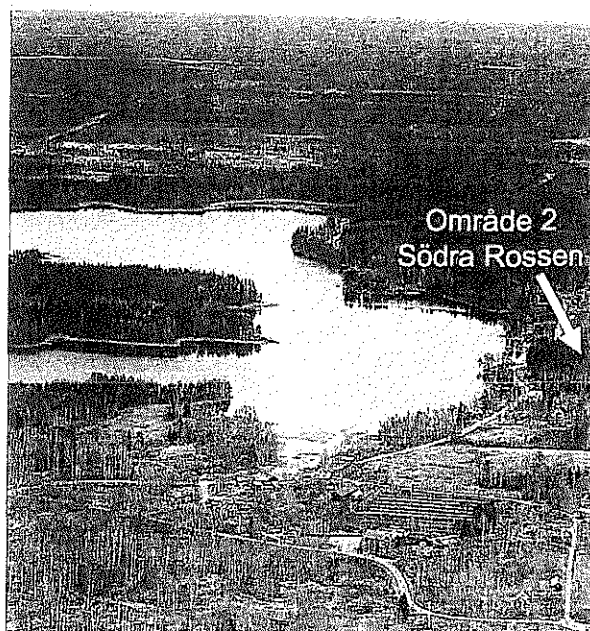
väg 721, som avskiljer området från stranden. På ömse sidor av vägen finns bostadsbebyggelse. Lövträd, mest björk, förekommer dels i brynzoner och dels i anslutning till bebyggelse. I områdets västra del finns ett mindre parti av odlingsmark.

Inga utpekade natur- o kulturmiljöer finns inom eller nära området.

Området berörs av strandskydd för Rossen. Passagemöjlighet finns längs en del av stranden (som ligger utanför området), men är på vissa ställen hindrad av befintlig bebyggelse.

Sjön Rossen omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten och uppnår idag inte god ekologisk status, p.g.a. övergödning.

Cirka 100 meter väster om området går en större kraftledning. Genom området går en mindre kraftledning. Anslutning av ny bebyggelse till elnätet bedöms kunna ske.



Sjön Rossen vid Horndal, sedd västerifrån. Vid sjöns södra ände ligger LIS-område 2 Södra Rossen.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplanläggning. Enstaka bostadshus i anslutning till bebyggelse kan prövas genom strandskyddsdispens och bygglov. Tillkommande bebyggelse ska placeras söder om väg 721 och lämplig väganslutning ska utredas.

Miljö kvalitetsnormerna för vatten behöver beaktas i fortsatt planering.

3. Södra Horndal

Beskrivning: Öppen mark vid Årängsån i södra delen av Horndal.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområdena T3 och Jk27 i ÖP 2007 och anges som jordbruksmark, varav södra delen anges som jordbruksmark med höga kulturmiljövärden. Översiktsplanen anger att jordbruksmarken bör hävdas och hållas öppen.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (åker och vallodling) med några bebyggda tomter. Årängsån går längs områdets östra kant och delvis inom området. Den kantas av lövvegetation. Området berörs av erosions-



benägen jordart. Sydöstra delen är översvämningsshotad enligt kommunens kartering.

Inom området finns några bostadshus/gårdar.

En stor del av området ligger inom en kulturmiljö av riksintresse, Ingeborgbo. Tre fasta fornlämningar (hyttområde, hammarområde resp. hyttlämning), en s.k. övrig kulturhistorisk lämning (småindustriområde) samt ett s.k. bevakningsobjekt (hammarområde) finns inom området.

Området berörs av strandskydd för Årängsån. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

Årängsån omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten och uppnår idag inte god ekologisk status, bland annat p.g.a. övergödning.

Väg 68, som är rekommenderad färdväg för farligt gods, går längs områdesgränsen. Inom området finns en befintlig grusväg med anslutning på väg 68. Anslutning till elnätet bedöms kunna ske.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör föregås av detaljplaneläggning. Passagemöjlighet ska finnas utmed ån.

Vid utbyggnad av området ska särskilt hänsyn tas till kulturmiljövärdena i bymiljön för Ingeborgbo och hytt- och hammarlämningar i området. Samråd ska ske med Länsstyrelsen om ev. prövning enligt 2 kap. kulturminneslagen.

Särskild hänsyn ska även tas till översvämningssrisk utmed Årängsån, miljö kvalitetsnormer för vatten samt till väg 68 med bl.a. trafikbuller.

4. Morshyttjesjön

Beskrivning: Skogsområde vid Morshyttjesjön, ca 5 km söder om Horndal.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde S6 i ÖP 2007. Översiktsplanen anger inga särskilda rekommendationer för området.

Befintliga förhållanden

Området ligger vid Morshyttjesjön, helt nära väg 68. Dess södra del utgörs huvudsakligen av barrskog, med några bostadshus. Norra delen utgörs huvudsakligen av tomtmark med bostadshus. Barrskogen går ner till stranden i

södra delen, medan stranden i norra delen är sank. Inslag av lövträd och lövsly förekommer, särskilt i brynzoner, på tomtmarken och i kanten mellan våtmark och fastmark.

Inga utpekade natur- och kulturmiljöer finns inom eller nära området.

Området berörs av strandskydd för Morshyttjesjön. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

Morshyttjesjön mynnar i Vinnarbäcken, som omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten och idag inte uppnår god ekologisk status, p.g.a. övergödning.

En befintlig grusväg går genom området och ansluter till väg 68 i Morshyttan. Anslutning av ny bebyggelse till elnätet bedöms kunna ske.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplaneläggning. Enstaka bostadshus i anslutning till bebyggelse kan prövas genom strandskyddsdispens och bygglov. Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.

Miljö kvalitetsnormerna för vatten behöver beaktas i fortsatt planering.

FORS

Fors samhälle ligger ca 1 mil nordost om Avesta utmed väg 68. I samhället bor drygt 800 personer och den absolut största arbetsplatsen är Stora Enso Fors AB.

I Fors finns idag ett serviceutbud bestående av bl.a. skola med årskurs f-6, förskola, bibliotek, livsmedelsaffär samt busslinje med trafik mot Avesta eller Horndal och ett tågstopp utmed järnvägen mellan Krylbo och Storvik-Gävle.

5. Stensänget

Beskrivning: Gård omgiven av öppen mark vid Dammsjön, Västanberg, ca 6 km nordväst om Fors.

Utvecklingsmöjligheter: Turism, konferens

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde S3 i ÖP 2007, vilket är ett stort område som

enligt översiktsplanen i huvudsak bör användas för skogsbruk. Enligt översiktsplanen bör uppodlade marker i huvudsak hållas öppna.

Befintliga förhållanden

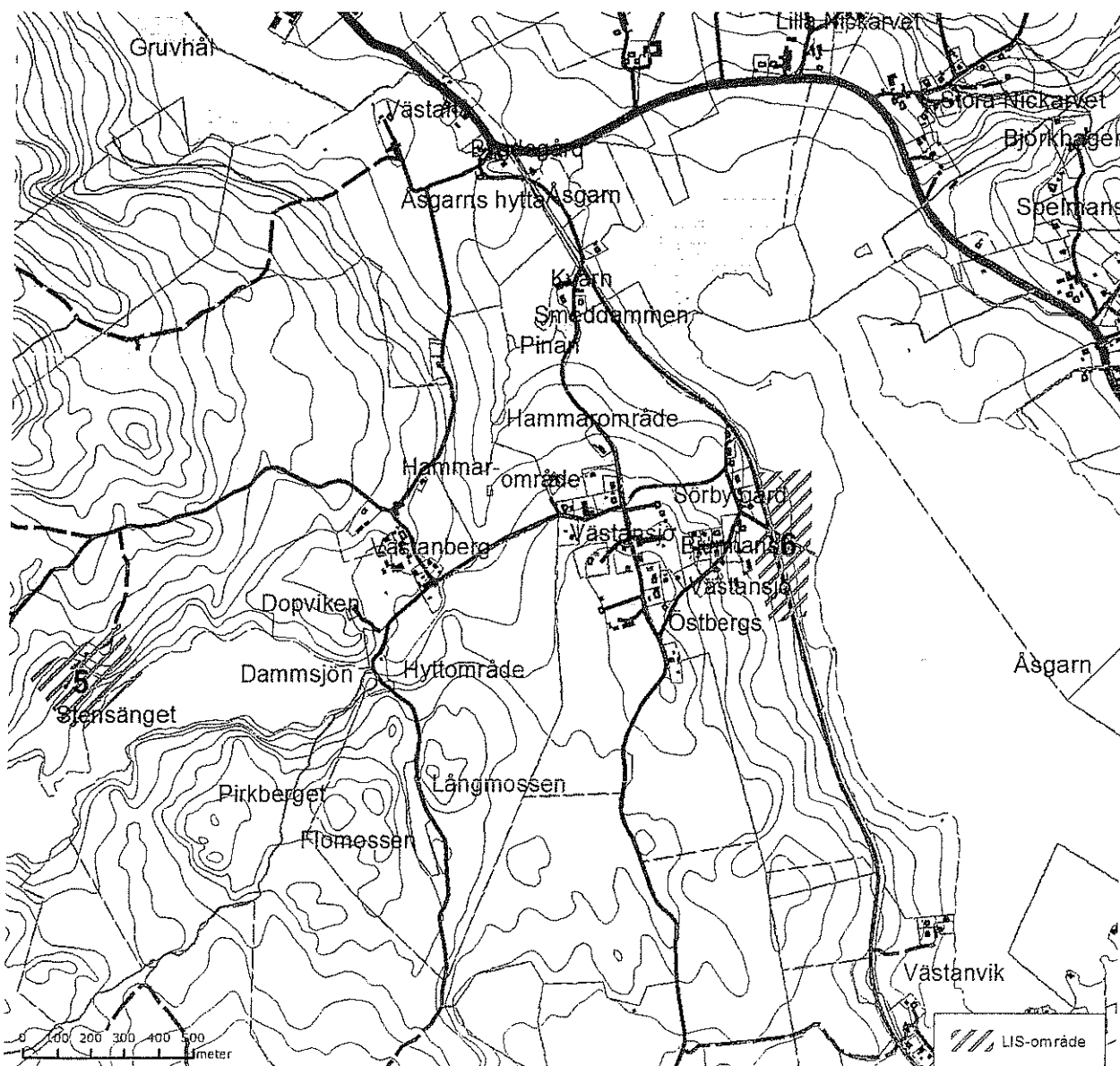
Öppen gräsmark kring bebyggelsen, i övrigt granskog med inslag av lövträd, särskilt i brynen. Stranden kantas av lövvegetation.

Bebyggelsen inom området utgörs av en gård för kurs- och konferensverksamhet etc.

Inga utpekade värdefulla natur- och kulturmiljöer finns inom eller nära området.

Området berörs av strandskydd för Dammsjön. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

En befintlig grusväg leder in i området. Anslutning av ny bebyggelse till elnätet bedöms kunna ske.



Rekommendationer

Utbyggnad av enstaka komplettering i anslutning till befintliga byggnader bör kunna prövas med strandskyddsdispens och bygglov. Om nordöstra delen av skogsområdet ska tas i anspråk för bebyggelse bör detta föregås av detaljplaneläggning.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden och på udden söder om området.

6. Västansjö

Beskrivning: Jordbruksmark i anslutning till bybebyggelse i Västansjö vid sjön Åsgarn, ca 5 km nordväst om Fors.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde Jk15 i ÖP 2007. Översiktsplanens Jk-områden avser områden med höga kulturmiljövärden. I översiktsplanen finns rekommendationer om hur hänsyn ska tas till områdets natur- och kulturmiljövärden.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (åker och vallodling). Genom området går en väg, glest kantad med lövträd. Området berörs av erosionsbenägen jordart.

Området är obebyggt. Det ligger direkt öster om byn Västansjö.

Områdets norra del är en utpekad kulturmiljö, Västansjö. Hela området ligger inom ett objekt i Länsstyrelsens naturvårdsprogram (Åsgarn-Sävviken, klass 3).

Området angränsar i väster till ett bevakningsobjekt i fornlämningsregistret (bytomt/ gårds-tomt, bebyggd).

Området berörs av strandskydd för sjön Åsgarn. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

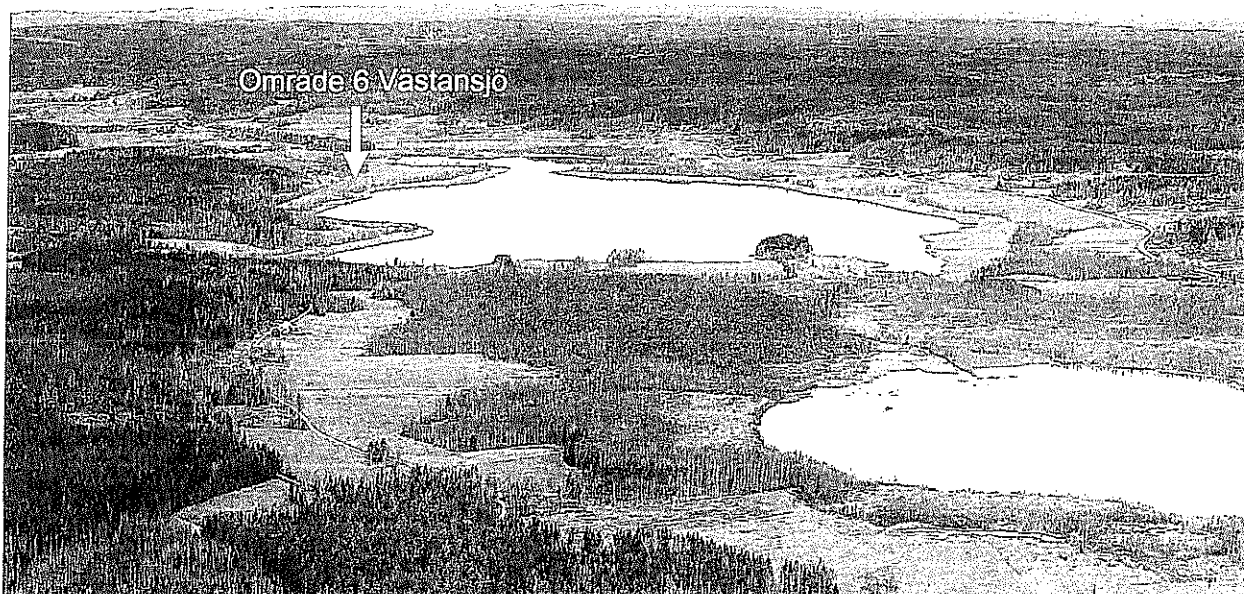
Åsgarn omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten och uppnår idag inte god ekologisk status, p.g.a. övergödning.

En befintlig grusväg går genom området och ansluter till byvägen i Västansjö. Anslutning av ny bebyggelse till elnätet bedöms kunna ske.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplaneläggning. Enstaka bostadshus i anslutning till bebyggelse kan prövas genom strandskyddsdispens och bygglov. Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.

Vid utbyggnad av området ska särskilt hänsyn tas till kulturmiljövärdena i Västansjö by, miljö kvalitetsnormerna för vatten samt erosionsrisk.



Sjöarna Sävviken och Åsgarn, nordväst om Fors. Bilden är tagen söderifrån och LIS-område 6 Västansjö ligger vid Åsgarns västra strand.

7. Stora Halsjön

Beskrivning: Badplats med omgivande öppen mark vid Stora Halsjön, drygt 2 km norr om Fors.

Utvecklingsmöjligheter: Friluftsliv, turism

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T2 (16, 17) i ÖP 2007. För området gäller *Fördjupad översiktsplan för Fors*, som anger att inga åtgärder får vidtas som försämrar tillgängligheten till badplatsen eller vattenkvaliteten i Stora Halsjön.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av klippta gräsytor. Sydvästra delen utgörs av jordbruksmark (gräsbevuxen, vallodling). Längs sjön finns en gles bård av lövträd.

Inom området finns badhytter, badplats med bryggor samt en liten lekplats med gungor.

Inga utpekade värdefulla natur- och kulturmiljöer finns inom eller nära området.

Området berörs av strandskydd för sjön Stora Halsjön. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

Stora Halsjön omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten och uppnår idag inte god ekologisk status, p.g.a. övergödning.

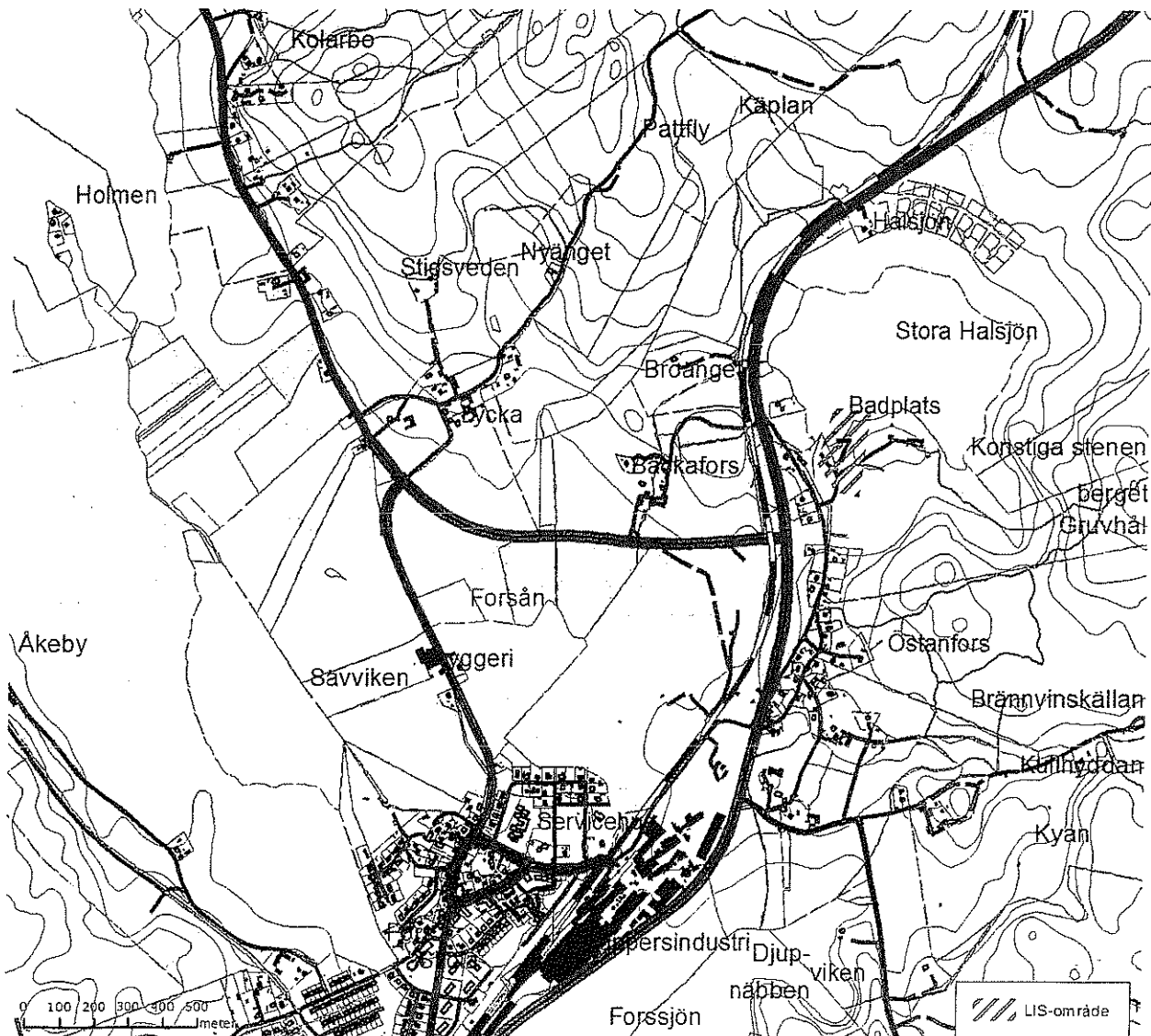
En befintlig grusväg leder in i området. Anslutning till elnätet bedöms kunna ske.

Norra delen av Östanfors by, som ligger söder om det aktuella LIS-området, har enskilda avloppsanläggningar. Delar av byn har dock kommunalt avlopp.

Rekommendationer

Förändringar i området provas genom strandskyddsdispens och ev. bygglov.

Miljökvalitetsnormerna för vatten behöver beaktas i fortsatt planering.



HEDE

Hede ligger utmed väg 705, ca 18 km nordost om Avesta och ca 6 km sydost om Horndal.

I Hede finns idag verksamheter i form av enskilda företag och samhället trafikeras av busslinje mellan Horndal och Avesta. Övrigt närliggande serviceutbud som boende i Hede främst nyttjar finns i Horndal i form av bl.a. skola, förskola, livsmedelsaffär, bensinpumpar, detaljhandelsbutiker och tågstopp eller i By/Näs där bl.a. skola, förskola, lanthandel och bensinförsäljning finns.

8. Östra Hede

Beskrivning: Jordbruksmark, lövskog och bebyggelse längs Ärängsån i östra Hede.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T5 i ÖP 2007. Översiktsplanen anger områdets norra del huvudsakligen som bostadsbebyggelse där komplettering kan ske. Södra delen anges huvudsakligen som jordbruksmark. Särskild hänsyn ska tas till natur- och kulturmiljövärden.

Befintliga förhållanden

I områdets nordöstra del finns ett lövskogsparti och även längre söderut längs ån växer ett smalare lövskogsbälte. Jordbruksmarken i södra delen utgörs av gräsbevuxen mark/vallodling.



2 LIS-områden

Området i övrigt utgörs av tomtmark. Närmast ån råder översvämningsrisk enligt kommunens kartering. Området berörs av erosionsbenägen jordart.

Inom området finns både bybebyggelse och bebyggelse med anknäytning till hyttan i områdes centrala del.

Större delen av området ligger inom en kulturhistoriskt värdefull bymiljö, Nedre Hede-Västanhed. Två fasta fornlämningar (hytt- och hammarområde resp. milstolpe) och ett s.k. bevakningsobjekt (bytomt) finns inom området.

Området berörs av strandskydd för Årängså. Passagemöjlighet finns längs stranden, utom vid hyttan där en del av bebyggelsen går fram till ån.

Stora Halsjön omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten och uppnår idag inte god ekologisk status, p.g.a. övergödning.

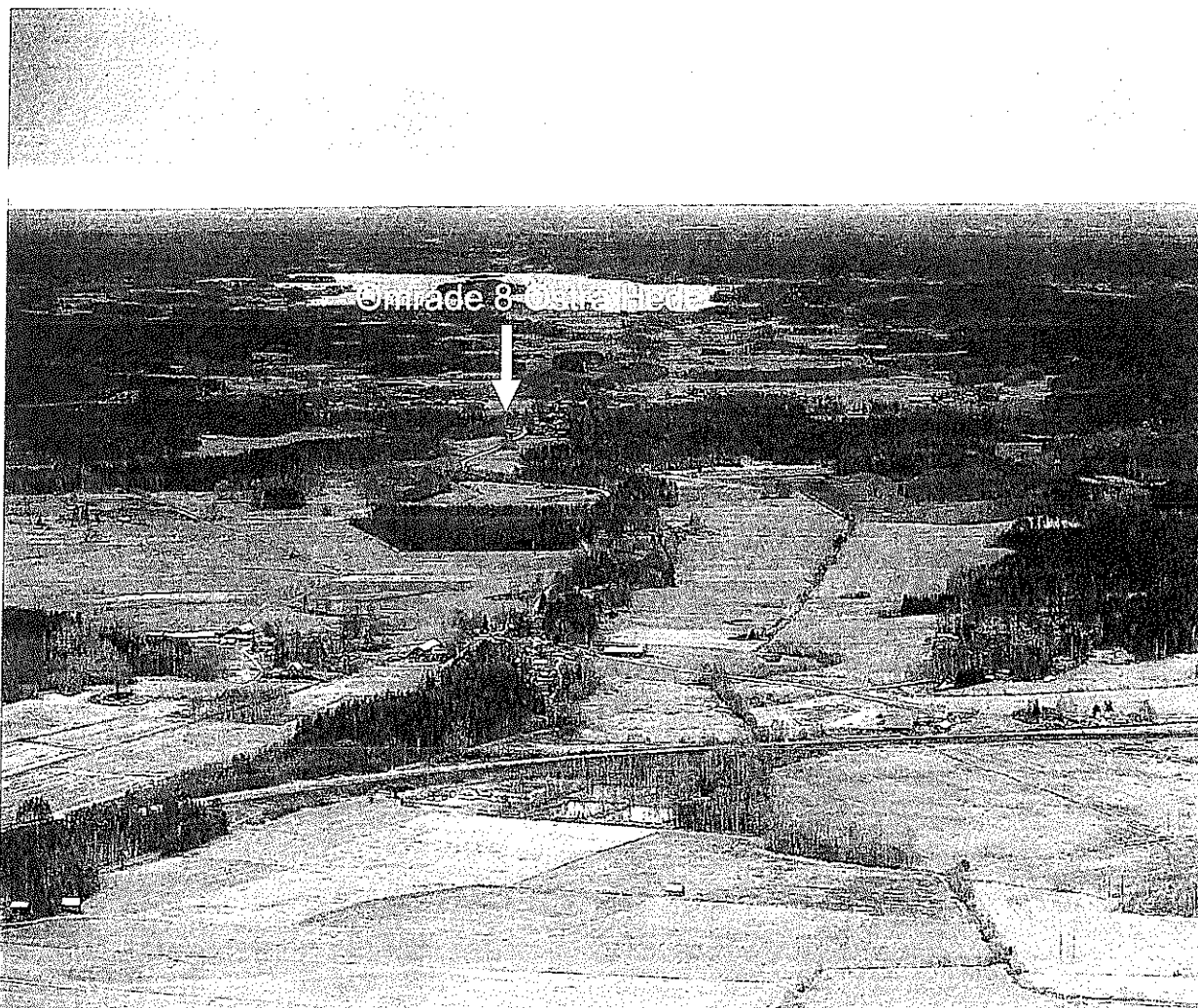
Området är väl försörjt med vägar. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplaneläggning. Enstaka bostadshus i anslutning till bebyggelse kan prövas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Områdes natur- och kulturmiljövärden behöver särskilt beaktas, liksom översvämnings- och erosionsrisken samt miljökvalitetsnormer för vatten. Samråd ska ske med Länsstyrelsen om ev. prövning enligt kulturminneslagen 2 kap.

Passagemöjlighet ska finnas utmed Årängså.



Vy mot Hede från nordväst, med väg 68 och Rossberga i förgrunden och område 8 Östra Hede längre bort.

BY

By samhälle ligger i norra änden av Bysjön, som är en del av Dalälven. I By kyrkby möts vägarna 705 och 710. Avståndet till Horndal är drygt 1 mil, till Avesta tätort drygt 2 mil.

I By finns skola med årskurs f-6 och förskola. Livsmedelsbutik och drivmedelsförsäljning finns i Bredgrind, strax sydväst om By kyrkby. By trafikeras av busslinje mellan Horndal och Avesta.

9. Kyrkbyn

Beskrivning: Jordbruksmark och bebyggelse vid vattendrag mellan Norrbyn och Kyrkbyn.

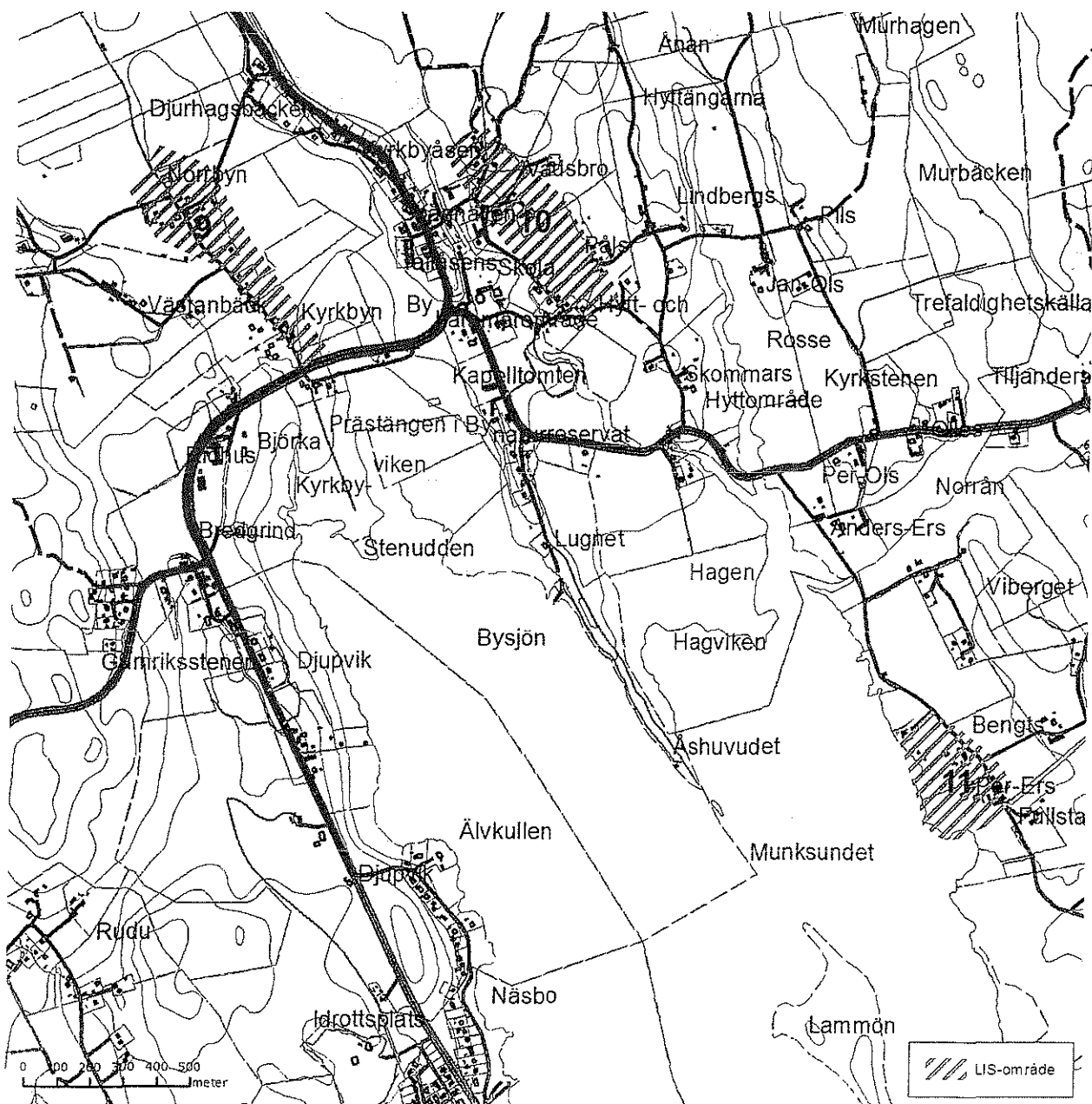
Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T4 (B1) i ÖP 2007. I översiktsplanen anges området som befintliga bostäder. Ingen ytterligare bebyggelse bör i princip tillkomma. Enstaka komplettering kan tillåtas, om så bedöms lämpligt och om byggnaderna anpassas väl till det traditionella byggnadsskicket.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av jordbruksmark (delvis hägnad gräsmark, delvis vallodling) samt be-



2 LIS-områden

byggda tomter. Området berörs av erosionsbenägen jordart.

Inom området finns några bostadshus/gårdar.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär, samt inom en kulturmiljö av riksintresse, By-bygden. I fornlämningsregistret redovisas tre s.k. bevakningsobjekt (två by-/gårdstomter resp. en hållristning) och en s.k. övrig kulturhistorisk lämning inom området.

Områdets södra del ligger nära en naturmiljö av riksintresse, Bysjön-Tyttboforsen, och ett riksintresse för friluftslivet, Nedre Dalälven.

Området berörs av strandskydd för ett namnlöst vattendrag, som går ca 40-90 m från västra områdesgränsen. Ingen mark eller vegetation inom området har strandkaraktär. Passage-möjlighet finns längs nästan hela stranden, men är på enstaka ställen hindrad p.g.a. befintlig bebyggelse.

Vattendraget omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten och uppnår idag inte god ekologisk status, p.g.a. övergödning.

Området är väl försörjt med vägar. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Enstaka bostadshus i anslutning till bebyggelse kan prövas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Områdets kulturmiljövärden behöver särskilt beaktas och behovet av arkeologisk utredning prövas.

Miljö kvalitetsnormerna för vatten behöver beaktas i fortsatt planering.

10. Vadsbro

Beskrivning: Jordbruksmark och bebyggelse vid Årängsån i Vadsbro, öster om By kyrkby.

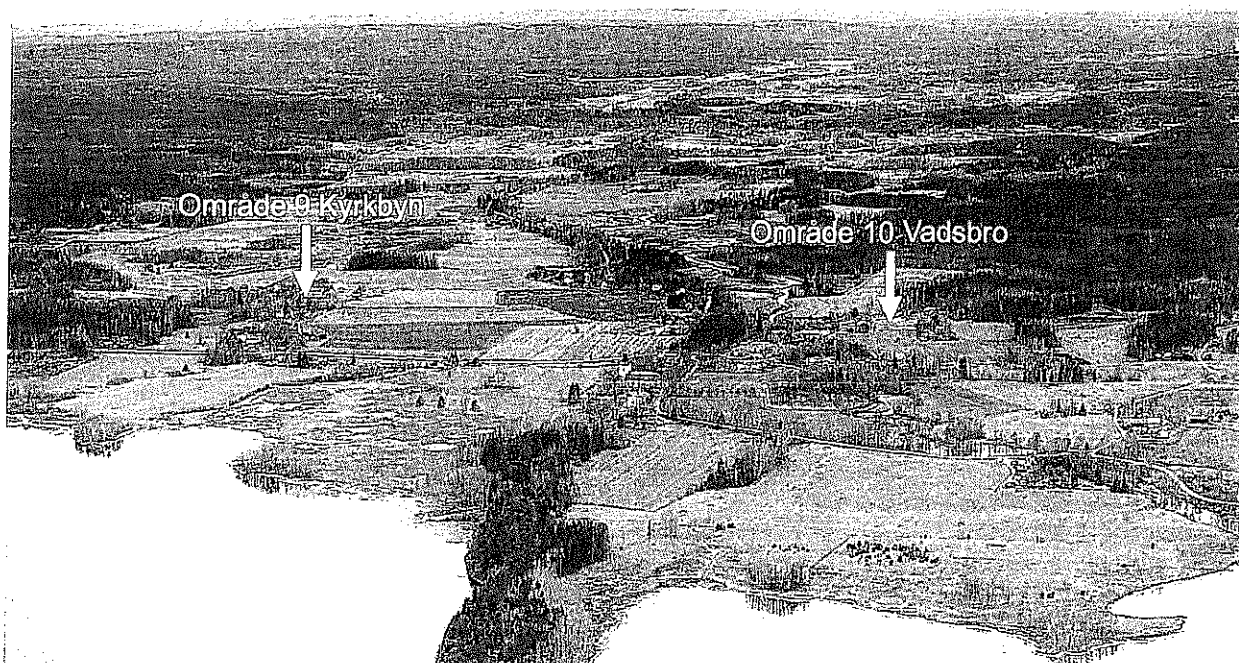
Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T4 (B3) i ÖP 2007. I översiktsplanen anges området som lämpligt för viss nybebyggelse. Ny bebyggelse måste anpassas väl vad gäller placering och utformning till befintlig kulturhistoriskt värdefull bebyggelse samt ska föregås av detaljplanläggning.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av jordbruksmark (vallodling och åker) samt byggda tomter. Delar av området berörs av erosionsbenägen jordart. Nord-



By kyrkby sedd söderifrån, med Bysjön i förgrunden och områdena 9 Kyrkbyn och 10 Vadsbro längre bort.

västra delen tangerar mark som berörs av översvämningensrisk, enligt kommunens kartering.

Inom området finns flera bostadshus/gårdar.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär, samt inom en kulturmiljö av riksintresse, By-bygden. Inom området finns en fast fornlämning (hytt- och hammarområde). Ytterligare en fornlämning tangeras (hällristning).

Områdets västra och södra delar ligger nära en naturmiljö av riksintresse, Bysjön-Tyttboforsen. Södra delen ligger även nära ett riksintresse för friluftslivet, Nedre Dalälven.

Området berörs av strandskydd för Årängså, som ligger ca 15-90 m väster om området och kantas av strandskog. Ingen mark eller vegetation inom området har strandkaraktär. Passagemöjlighet finns längs stranden i delar av området, men är bitvis hindrad p.g.a. befintlig bebyggelse.

Årängså omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten och uppnår idag inte god ekologisk status, p.g.a. övergödning.

Området är väl försörjt med vägar. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplaneläggning. Enstaka bostadshus i direkt anslutning till befintlig bebyggelse kan prövas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Områdets kulturmiljövärden behöver särskilt beaktas, liksom översvämningens- och erosionsrisken samt miljö kvalitetsnormer för vatten. Samråd ska ske med Länsstyrelsen om ev. prövning enligt kulturminneslagen 2 kap.

11. Fullsta

Beskrivning: Jordbruksmark och bybebyggelse i Fullsta, vid Bysjön ca 3 km sydost om By kyrkby

Utvecklingsmöjligheter: Friluftsliv, turism.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde Jk31 i ÖP 2007. Översiktsplanen anger att odlingslandskapet bör hävdas och hållas öppet samt att ingen ny bostadsbebyggelse bör tillkomma inom strandskyddsområdet.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (gräsmark, delvis hägnad) med bybebyggelse. I områdets norra del finns en barrskogsdunge. Strandområdet är glest bevuxet med träd. Bebyggelse finns i form av två större gårdar i områdets västra del samt ett bostadshus och några mindre byggnader vid stranden.

Delar av området ligger inom av SMHI karterat 100-årsflöde och hela området berörs av erosionsbenägen jordart.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär samt även inom en naturmiljö av riksintresse (Bysjön-Tyttboforsen) respektive för friluftsliv (Nedre Dalälven) enligt miljöbalken 3 kap 6 §.

Området ligger även inom en värdefull kulturmiljö (Fullsta). Inom området finns ett bevakningsobjekt enligt fornlämningsregistret (bytomt/gårdstomt).

Området berörs av strandskydd för Bysjön, som är en del av Dalälven. Passagemöjlighet finns längs stranden, men är på enstaka ställen hindrad p.g.a. befintlig bebyggelse.

Genom området går en väg, som ansluter till väg 710. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Endast anordningar för friluftsliv och turism med t.ex. enklare bebyggelse såsom campingstugor ska medges inom området. Förändringar prövas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Naturinventering bör göras av de områden som avses förändras.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.

12. Leknäs

Beskrivning: Jordbruksmark och bybebyggelse i Leknäs, vid Dalälven ca 8 km sydost om By kyrkby.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde Jk36 i ÖP 2007. Översiktsplanen anger att det är av stor vikt att strandbetena och odlingsmarken hävdas. LIS-området har avgränsats så att udden med betesmarker inte ingår.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av bybebyggelse i Leknäs samt jordbruksmark (gräsmark, delvis hägnad) och några skogsdungar. Det angränsar mot Dalälven i öster.

Delar av området ligger inom SMHI:s 100-årsflöde och berörs av erosionsbenägen jordart.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär samt även inom en naturmiljö av riksintresse (Bysjön-Tyttboforsen) respektive för friluftsliv (Nedre Dalälven) enligt miljöbalken 3 kap 6 §.

Området ligger även inom en värdefull kulturmiljö (Leknäs) med tillhörande odlingslandskap. Jordbruksmarkerna längs stranden tas upp i Länsstyrelsens ängs- och hagmarksinventering. Inom området finns en s.k. övrig kulturhistorisk lämning enligt fornlämningsregistret (flyttblock med tradition).

Området berörs av strandskydd för Dalälven.

Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

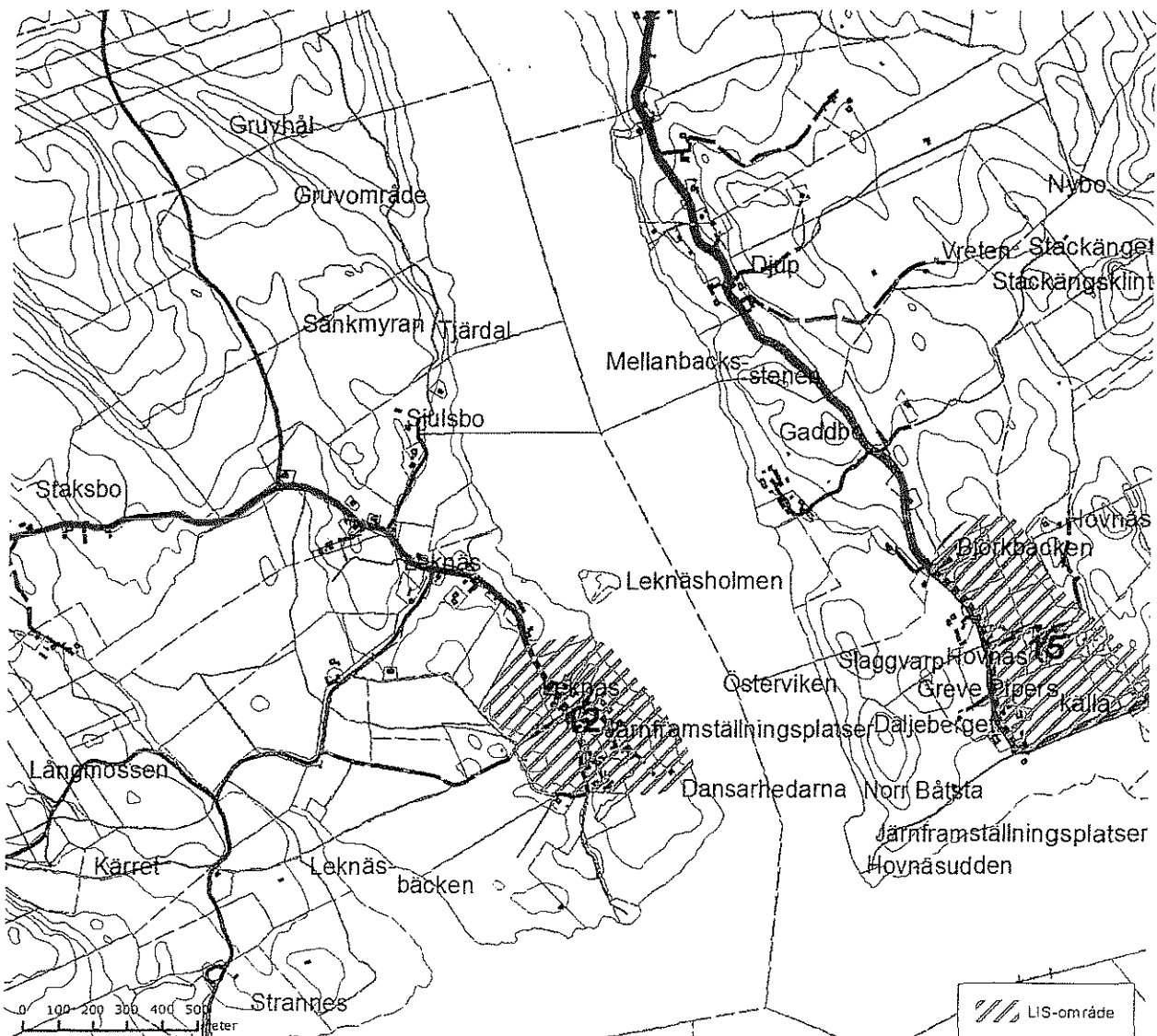
Väg 711 slutar i Leknäs, där en mindre väg leder in i området. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplanläggning. Enstaka bostadshus i direkt anslutning till befintlig bebyggelse kan prövas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Naturinventering bör göras i samband med detaljplanläggning.

Områdets natur- och kulturmiljövärden behöver särskilt beaktas, liksom översvännings- och erosionsrisken.



NÄS BRUK

Näs bruk ligger där Dalälven möter Bysjön, på älvens norra sida. Söder om älven ligger Färjan. Avståndet till Horndal är ca 1,5 mil, till Avesta tätort drygt 2 mil.

Service i form av skola och förskola finns i By kyrkby, ca 3 km norr om Näs bruk. Livsmedelsbutik och drivmedelsförsäljning finns i Bredgrind, strax sydväst om By kyrkby.

Busslinje 4 mellan Horndal och Avesta går oftast via Näs bruk, Korskrogen och Karlbo.

13. Sluttning mot Rudusjön

Beskrivning: Jordbruksmark och bebyggelse vid Rudusjön, ca 3 km sydväst om By kyrkby.

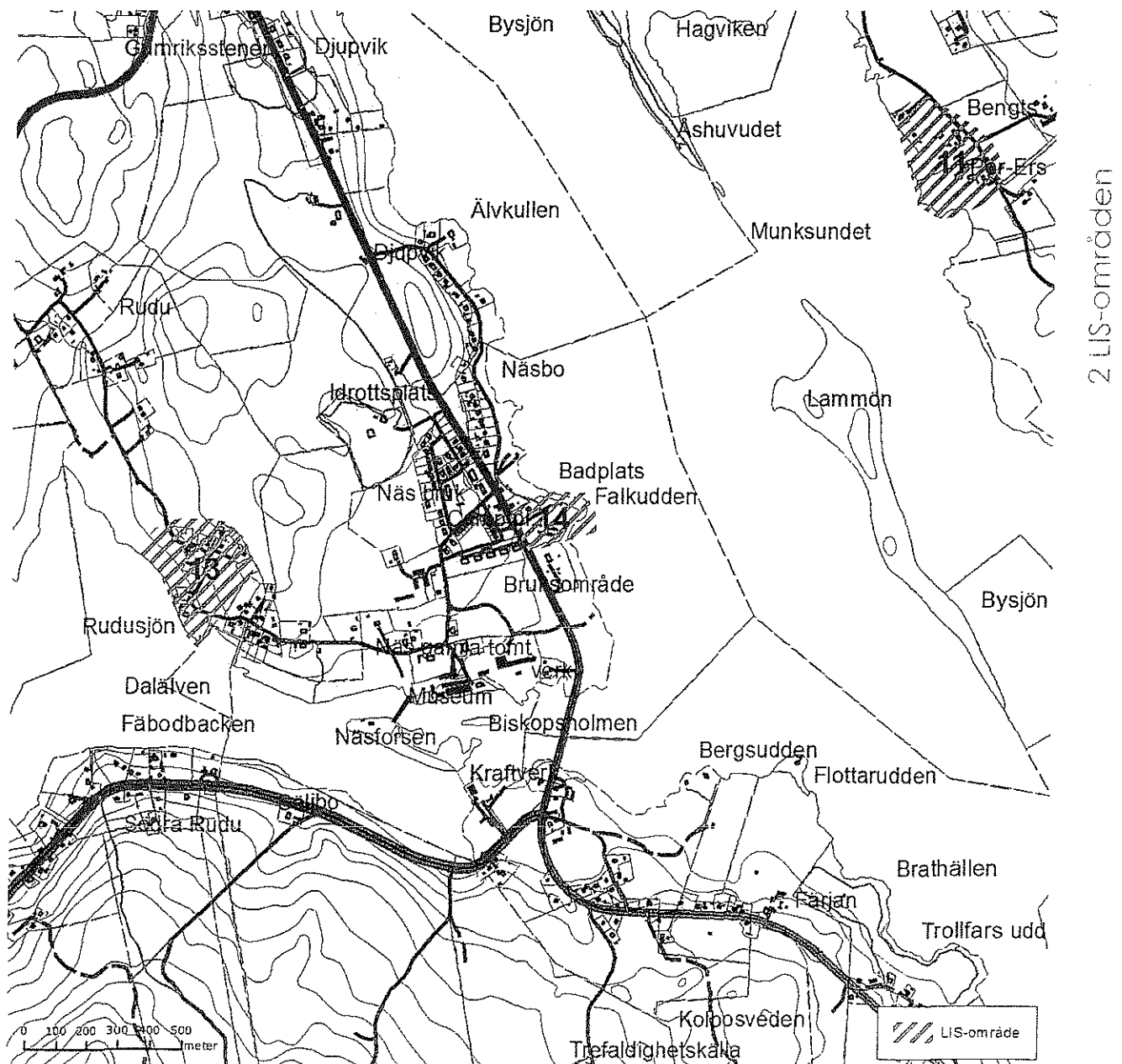
Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde Jk30 i ÖP 2007. Mellan Rudö och Näs bruk ligger en grupp små, fina gårdar från 1900-talets början. Några av dessa byggnader ligger inom LIS-området och bör, enligt översiktsplanen, få behålla sin nuvarande skala och karaktär.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (gräsmark, delvis hägnad) och bybebyggelse. I nordväst vidtar barrskog, med lövträd i



brynen. Strandområdet är glest bevuxet med lövträd. Strandområdet ligger inom SMHI:s 100-årsflöde och dimensinerande flöde berör ytterligare delar av området i väster och söder.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär

Området ligger även inom en värdefull kulturmiljö (Näs bruk) med tillhörande odlingslandskap. Inga kända fornlämningar.

Områdets nordvästra del tas upp i Länsstyrelsens naturvårdsprogram (Nedre Dalälven, klass 2).

Området berörs av strandskydd för Rudusjön (som är en del av Dalälven). Passagemöjlighet finns längs större delen av stranden, men är på enstaka ställen hindrad p.g.a. befintlig bebyggelse.

Genom området går en väg, som ansluter till väg 707. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljpanelläggning.

Områdets kulturmiljövärden behöver särskilt beaktas, liksom översvämningsrisk.

14. Falkudden

Beskrivning: Campingplats på Falkudden vid Bysjön i Näs.

Utvecklingsmöjligheter: Friluftsliv, turism, camping

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T4 (R1, B1) i ÖP 2007. I översiktsplanen anges campingplatsen som område med anläggningar för det rörliga friluftslivet.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av Falkuddens camping och stugby med badplats och båtbygga. Större delen av marken är gräsbevuxen, men några lövskogs-partier finns. Även vid stranden växer lövträd. Områdets östra del ligger inom av SMHI karterat 100-årsflöde.

Inom området finns campingstugor, kiosk och andra mindre byggnader med anknytning till friluftslivet.

Falkudden är med campingplats, stugby samt badplats med bryggor en målpunkt för turister

samt även av värde för lokalt friluftsliv och rekreation. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär samt inom en naturmiljö av riksintresse, Bysjön-Tyttboforsen, som även är av riksintresse för friluftslivet under namnet Nedre Dalälven.

Södra delen av området ligger inom en värdefull kulturmiljö, Näs bruk med tillhörande odlingslandskap.

Området berörs av strandskydd för Bysjön (som är en del av Dalälven).

En befintlig väg leder in i området. Anslutning till elnätet finns.

Rekommendationer

Endast anordningar för friluftsliv och turism. Inom översvämningskänsligt område får endast enklare bebyggelse såsom campingstugor uppföras. Förändringar prövas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Naturinventering bör göras av de områden som avses förändras.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.



Näs bruk sett söderifrån, med område 14 Falkudden vid Bysjöns strand.

TYTTBO

Längs norra sidan av Dalälven i kommunens östligaste del ligger ett pärlband av små byar, som binds samman av väg 712. Sträckan längst i öster, från Gålsbo till Tyttbo, är nästan obebyggd och utgör ett av kommunens mest värdefulla natur- och friluftslivsområden.

Service i form av skola, förskola, livsmedelsbutik och drivmedelsförsäljning finns som närmast i By, ca 1,5 mil från Gålsbo. Avståndet till Horndal är drygt 2 mil och till Avesta ca 3,5 mil.

15. Hovnäs-Gålsbo

Beskrivning: Jordbruksmark, skogsmark och bebyggelse vid Dalälven i kommunens östligaste del.

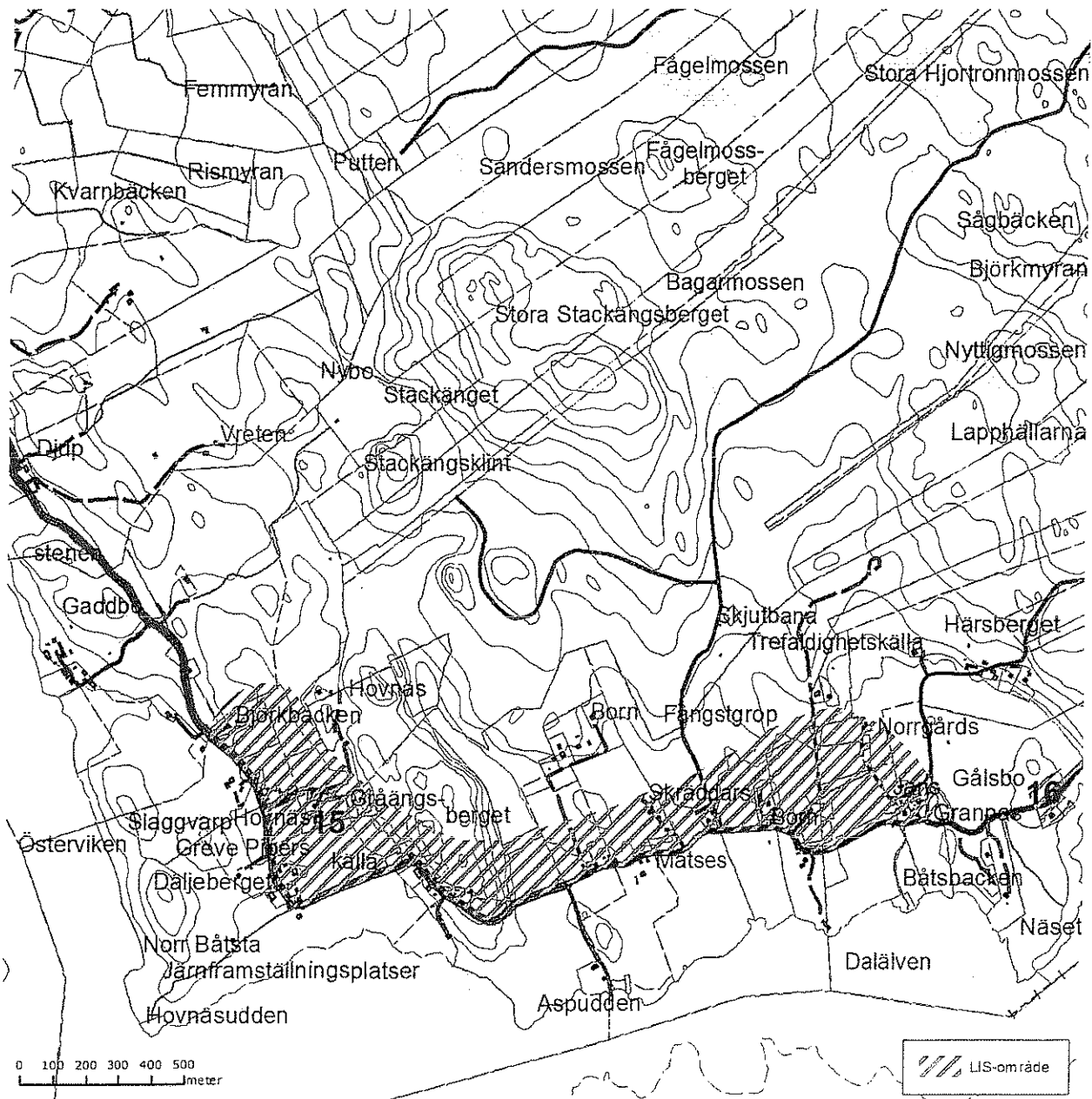
Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde Jk37 i ÖP 2007. I översiktsplanen finns rekommendationer om hur hänsyn ska tas till områdets natur- och kulturmiljövärden.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av bebyggelse i byarna Hovnäs, Born och Gålsbo, som omges av en mosaik av jordbruks- och skogsmark. Det ligger norr om väg 712.



2 LIS-områden

Delar av området ligger inom SMHI:s 100-årsflöde och större delen av området berörs av dimensionerande flöde. Delar av området berörs av erosionsbenägen jordart.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär. Delar av området ligger inom en naturmiljö av riksintresse, Bysjön-Tyttboforsen, som även är av riksintresse för friluftslivet under namnet Nedre Dalälven.

Södra delen av området ligger inom värdefulla kulturmiljöer, Hovnäs, Born och Gålsbo, med tillhörande odlingslandskap.

Tre övriga kulturhistoriska lämningar finns, enligt fornlämningsregistret, (två naturbildningar med tradition och en minnessten).

Området berörs av strandskydd för fyra mindre vattendrag som mynnar i Dalälven. Passage-möjlighet finns längs stränderna. Dalälven ligger några hundra meter söder om området.

Vid Gålsbo går en större kraftledning

Väg 712 går längs områdets södra gräns.

Rekommendationer

Enstaka bostadshus i direkt anslutning till befintlig bebyggelse kan prövas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Områdets kulturmiljövärden behöver särskilt beaktas, liksom översvännings- och erosionsrisken.

16. Tyttbo

Beskrivning: Skogsområde mellan Gålsbo och Tyttbo vid Dalälven.

Utvecklingsmöjligheter: Friluftsliv, turism.

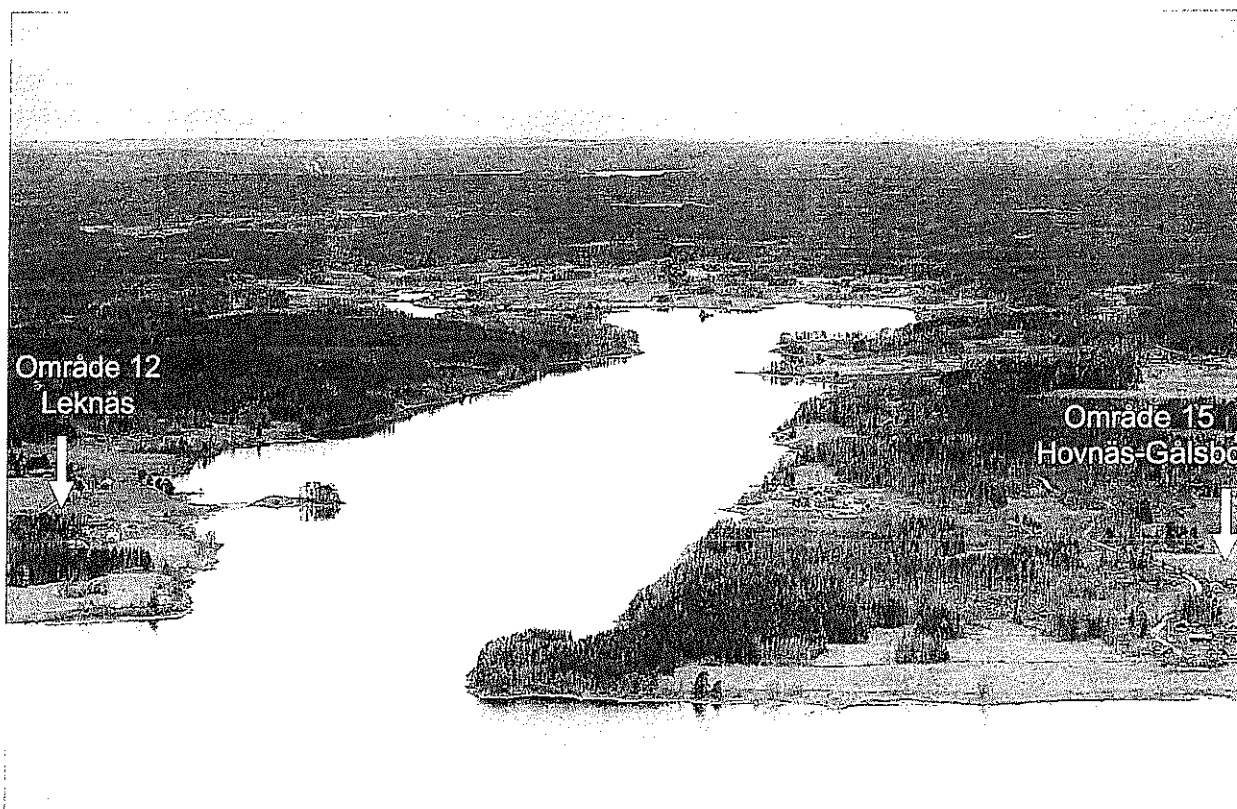
Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde Fs5 i ÖP 2007. I översiktsplanen anges att i princip ingen nybebyggelse tillåts inom området med undantag av anläggningar för det rörliga friluftslivet.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av granskog, bitvis gammalskog. Inslag av lövskog förekommer och även enstaka ädellövträd som lönn och ek. En mindre del av området, vid Tyttbo, ligger inom av SMHI karterat 100-årsflöde.

I området finns några fritidshus på naturtomter. Direkt utanför området, vid stranden, ligger en



Dalälven och Österviken söderifrån, med område 12 Leknäs och område 15 Hovnäs-Gålsbo.

raststuga med information om nationalparken och fisket.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär.

Området angränsar till Färnebofjärdens nationalpark, som även är Natura 2000-område, och tangerar en naturmiljö av riksintresse, Bysjön-Tyttboforsen, som även är av riksintresse för friluftslivet under namnet Nedre Dalälven. I områdets norra del, vid Norrsundet, finns en nyckelbiotop (granskog). Inga kända fornlämningar.

Området berörs av strandskydd för Dalälven samt tre mindre vattendrag. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

Väg 712 går genom området.

Rekommendationer

Endast anordningar för friluftsliv och turism. Inom översvämning känsligt område får endast enklare byggnader uppföras. Förändringar provas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Om förändringar blir aktuella i närområdet till nyckelbiotopen bör naturinventering utföras och åtgärderna planeras så att nyckelbiotopen inte påverkas negativt.



NÄRA AVESTA CENTRALORT

Inom Avesta centralort finns förskolor, skolor med årskurs f-9 samt gymnasium, ett stort utbud av handel och annan service samt ett stort antal företag och andra arbetsplatser.

Avesta har tågförbindelser mot Uppsala/Stockholm, Borlänge/Falun, Örebro/Hallsberg och Sandviken/Gävle. Kommunens järnvägsstation för fjärrtåg ligger i Krylbo.

Ett flertal busslinjer finns, bl.a. till Krylbo och Skogsbo, Horndal via By och Horndal via Fors. Västmanlands läns busslinje förbinder Avesta med Norberg, Fagersta och Skinnskatteberg.

17. Smedsbo-Germundsbo

Beskrivning: Bebyggelse och jordbruksmark i Smedsbo vid Dalälvens norra strand, ca 3 km från centrala Avesta.

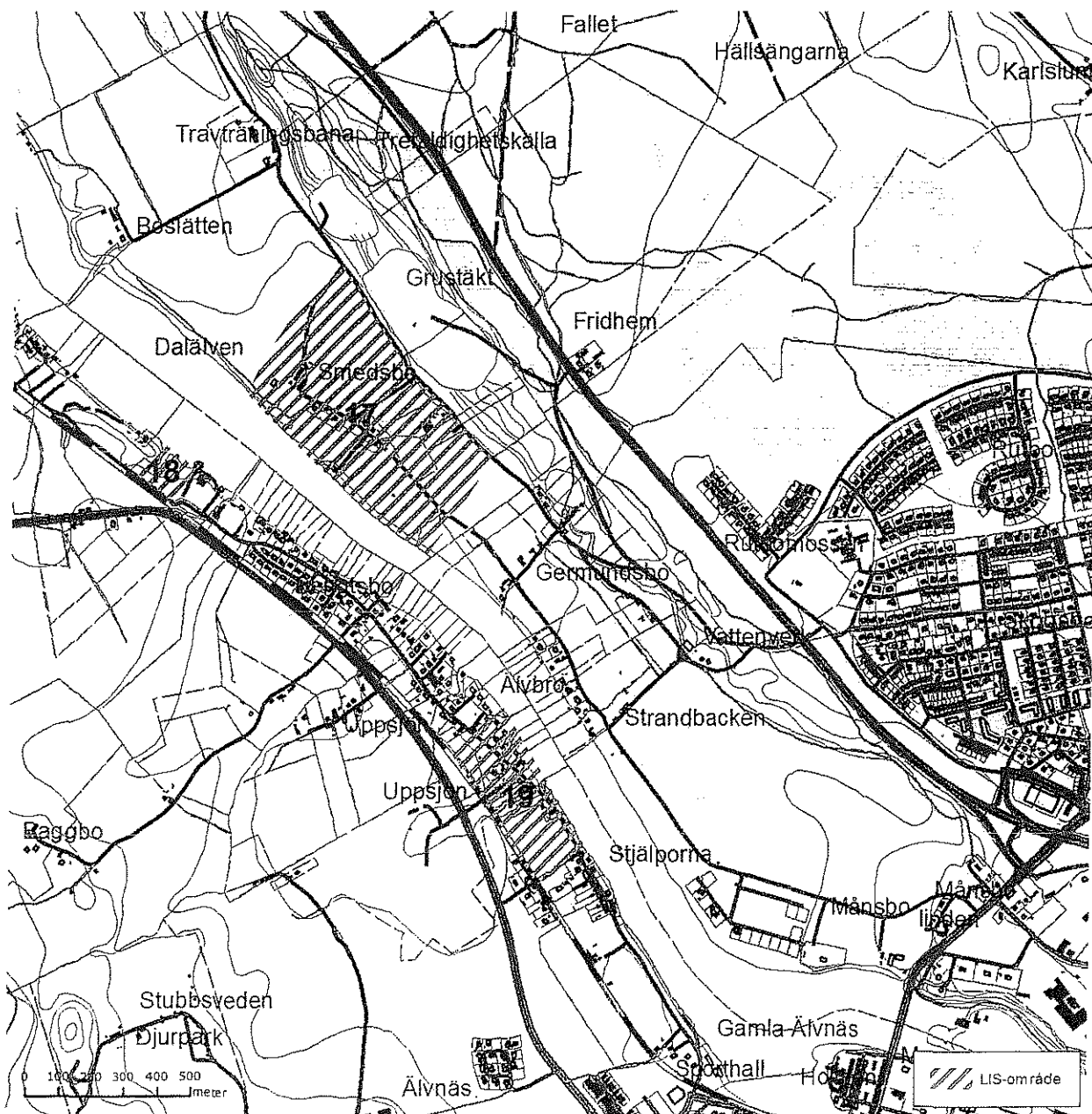
Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T1 (B4) i ÖP 2007. I översiktsplanen anges området som område med befintliga bostäder där nybyggnad av bostäder bedöms kunna ske.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (åker och vall) med en barrskogsdunge i östra delen. Lövträd förekommer i brynen och i anslutning till bebyggelse. Längs en grusväg genom området ligger en större gård och flera



bostadshus. Även vid stranden finns ett par bostadshus och några mindre byggnader. Strandområdet är glest bevuxet med lövträd.

Området berörs av erosionsbenägen jordart, strandzonen även av skredrisk.

En fast fornlämning (boplats), ett bevakningsobjekt (by-/gårdstomt) samt en fyndplats finns inom området, enligt fornminnesregistret.

Delen närmast älven ligger inom ett objekt som tas upp i Länsstyrelsens naturvårdsprogram (Dalälven, klass 2), som även av värde för friluftslivet.

Området berörs av strandskydd för Dalälven. Passagemöjlighet finns längs stranden i delar av området, men är på enstaka ställen hindrad p.g.a. befintlig bebyggelse.

Området ligger inom det yttre skyddsområdet för Germundsbo vattentäkt.

Cirka 150 meter öster om området går en större kraftledning.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplaneläggning. Samråd ska ske med Länsstyrelsen om ev. prövning enligt kulturminneslagen 2 kap.

Särskilt ska erosions- och skredrisker beaktas.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.

18. Bengtsbo

Beskrivning: Jordbruksmark och lövskog vid Dalälven i Bengtsbo, drygt 3 km väster om centrala Avesta.

Utvecklingsmöjligheter: Friluftsliv, turism.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T1 (B2a, J) i ÖP 2007. För områdets östra del anger översiktsplanen att nya bostadshus möjligen kan tillkomma i enlighet med gällande detaljplan eller efter planläggning.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (gräsbevuxen). I östra delen finns skogsområde med en bäckravin, där inslaget av lövträd är stort. Strandområdet utgörs av gräsmark och lövvegetation. Området berörs av erosionsbenägen jordart, strandzonen även av skredrisk.

Ingen bebyggelse finns inom området. Vid stranden finns en båtiläggningsplats.

Lövskogen i anslutning till ravinen i områdets nordvästra del är en nyckelbiotop. Vid älven tangeras ett område som tas upp i Länsstyrelsens naturvårdsprogram (Dalälven, klass 2). En fast fornlämning (by-/gårdstomt) finns inom området.

Området berörs av strandskydd för Dalälven samt ett litet vattendrag utan namn. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

En befintlig grusväg leder in i området.

Området angränsar en del av älven som utgör skyddsområde för Germundsbo vattentäkt.

Rekommendationer

Endast anordningar för friluftsliv och turism. Förändringar prövas genom strandskyddsdispens och bygglov.

Vid utveckling av området ska samråd ske med Länsstyrelsen om ev. prövning enligt kulturminneslagen 2 kap.

Om förändringar blir aktuella i närområdet till nyckelbiotopen bör naturinventering utföras och åtgärderna planeras så att nyckelbiotopen inte påverkas negativt.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.

19. Älvbro

Beskrivning: Bebyggelse och jordbruksmark vid Dalälven i Älvbro, knappt 3 km väster om centrala Avesta.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T1 (B2a) i ÖP 2007. Översiktsplanen anger att nya bostadshus möjligen kan tillkomma i enlighet med gällande detaljplan eller efter planläggning. Viss tveksamhet finns dock p.g.a. risken för buller- och vibrationsstörningar från järnvägen.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av jordbruksmark (åker) samt bebyggda tomter. Längs stranden växer enstaka lövträd. Området berörs av erosionsbenägen jordart, strandzonen även av skredrisk. I öster tangeras av SMHI karterat 100-årsflöde.

Inom området finns flera bostadshus.

Området ligger inom en kulturhistoriskt värdefull bebyggelsemiljö, Älvbro-Gamla Älvnäs. I fornlämningsregistret finns uppgift om att en flottbro tidigare legat här.

Området berörs av strandskydd för Dalälven samt ett litet vattendrag utan namn. Passagemöjlighet finns längs stränderna i delar av området, men är på enstaka ställen hindrad p.g.a. befintlig bebyggelse.

Området är väl försörjt med vägar. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

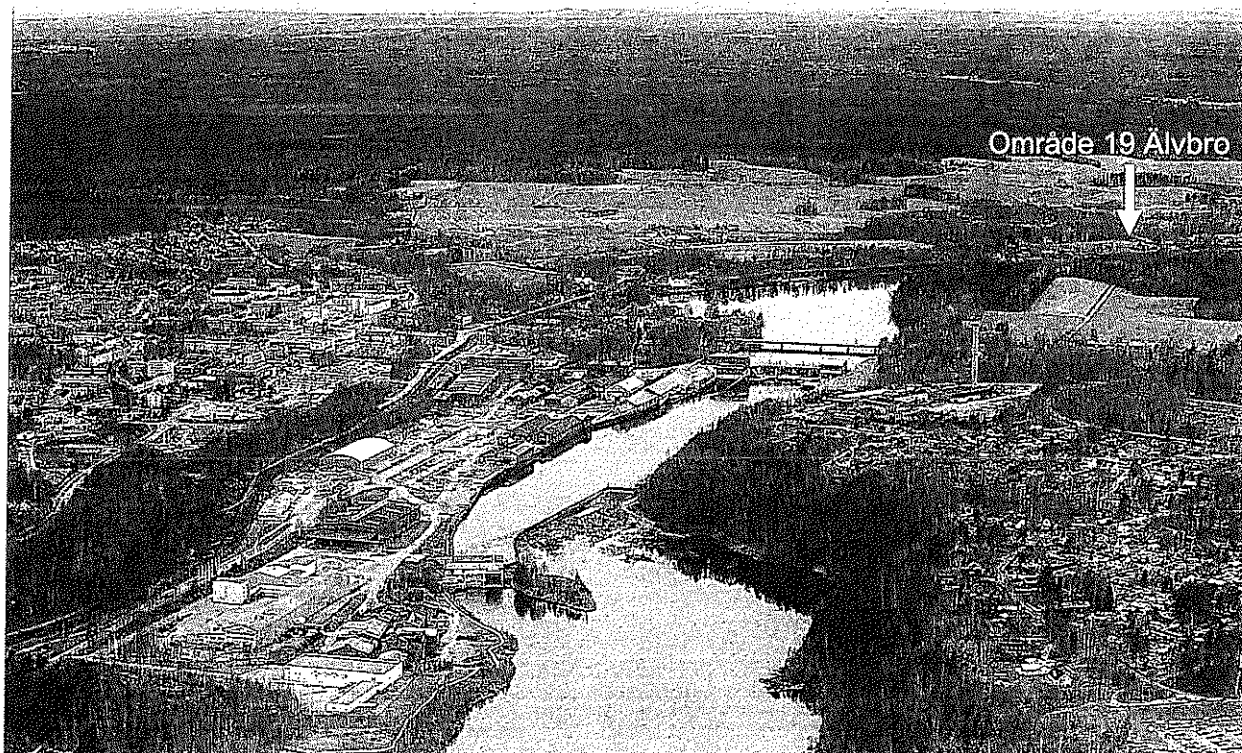
Området angränsar till en del av älven som utgör skyddsområde för Germundsbo vattentäkt.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplaneläggning. Särskild hänsyn ska tas till kulturmiljön. I samband med planläggningen ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Särskilt ska översvännings-, erosions- och skredrisker beaktas, liksom buller och vibrationer från järnvägen.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.



Dalälven vid Avesta sedd österifrån. med område 19 Älvbro.

NORDANÖ

Nordanö är en del av Avesta centralort och ligger norr om Dalälven, ca 5 km nordost om Avesta centrum, vid väg 68.

I Nordanö finns skola med årskurs f-3. Rektorsområdets skola för årskurs 4-6 ligger i Lund, ca 5 km från Nordanö.

Närmsta service i form av butiker etc finns i Krylbo, ca 3 km söder om Nordanö. Nordanö trafikeras av busslinje mellan Avesta och Hornadal, som även förbinder Nordanö med Krylbo.

20. Nordanö-Ovanåker

Beskrivning: Jordbruksmark med litet vattendrag vid Nordanö skola, ca 6 km från centrala Avesta.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

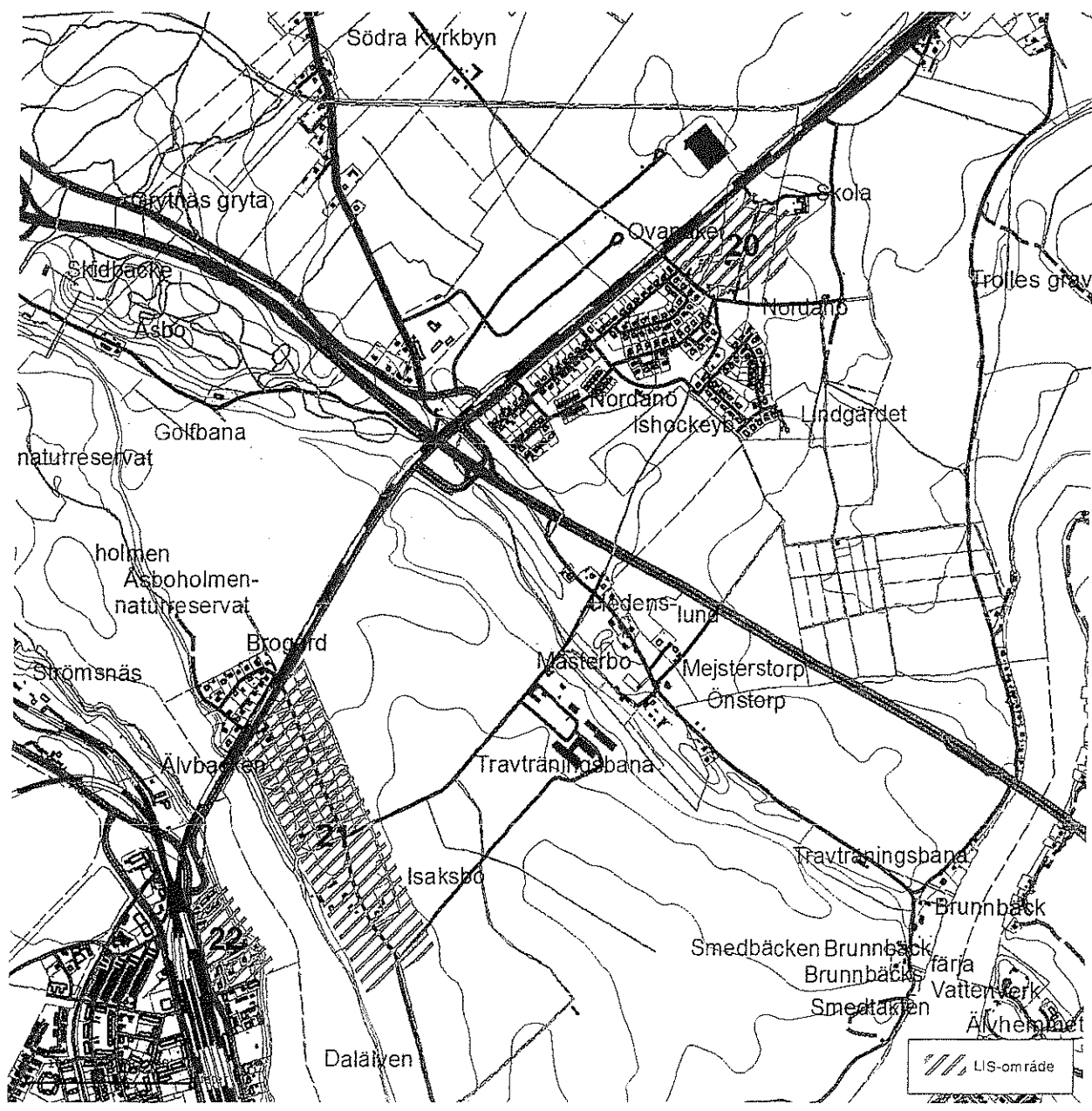
Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T1 (B3, Rs1) i ÖP 2007 och anges som område där nya bostäder kan tillkomma enligt gällande detaljplan eller efter planläggning. En liten del i norr ligger inom område avsatt för skola.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (gräsmark, delvis vallodling). Vattendraget är smalt och dikesartat. Det omges av jordbruksmark och saknar strandvegetation förutom enstaka slyuppslag. I anslutning till bebyggelsen i området södra del samt vid skolan finns lövträd och dungar. Området berörs av erosionsbenägen jordart.

I området södra del ligger några bostadshus/gårdar. Nordanö skola ligger direkt utanför områdets norra gräns. En del av skolområdet ligger



2 LIS-områden

inom LIS-området, dock ingen bebyggelse. En gång- och cykelväg med belysning går genom området.

Inga utpekade värdefulla natur- och kulturmiljöer finns inom eller nära området.

Området berörs av strandskydd för ett litet vattendrag utan namn. Passagemöjlighet finns längs vattendraget.

Väg 68, som är rekommenderad färdväg för farligt gods, går längs områdesgränsen. Området går att ansluta till befintligt vägnät och bedöms även gå att ansluta till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplanläggning.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.

Särskild hänsyn ska även tas till väg 68.

21. Brogård-Isaksbo

Beskrivning: Jordbruksmark med viss bebyggelse vid Isaksbo herrgård, längs Dalälven.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse (konferens).

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T1 (B3) i ÖP 2007. Översiktsplanen anger att nya bostäder kan tillkomma enligt gällande detaljplan eller efter planläggning.

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (åker). I anslutning till herrgården finns lövskog med inslag av ädellöv och längs vägen mot herrgården en oxelallé. Området berörs av erosionsbenägen jordart.

Inom området ligger Isaksbo herrgård samt några bostadshus. Strandområdet, med en parkartad lövskogsridå, ligger utanför området. Längs stranden finns en strandpromenad med belysning.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär, inom en kulturhistoriskt värdefull bebyggelsemiljö, Isaksbo herrgård, samt inom ett odlingslandskap som Länsstyrelsen pekat ut som bevarandevärd.

Tangerar ett område som tas i upp i Länsstyrelsens naturvårdsprogram (Dalälven, klass 2). Inga kända fornlämningar.

Området berörs av strandskydd för Dalälven.

Området går att ansluta till befintligt vägnät och bedöms även gå att ansluta till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplanläggning. Särskild hänsyn ska tas till kulturmiljön.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.



LIS-område 21 Brogård-Isaksbo.

KRYLBO

Krylbo, järnvägssamhället som fram till 1967 var en egen köping, är numera en del av Avesta centralort och ligger ca 4 km från Avesta centrum.

I Krylbo finns bl.a. livsmedelsbutik och andra butiker, kiosker, restauranger och kaféer. Krylbo har även skola med årskurs f-9 samt förskola.

Krylbo har tågförbindelser mot Uppsala/Stockholm, Borlänge/Falun, Örebro/ Hallsberg och Sandviken/Gävle.

Busslinjer finns bl.a. till Avesta och Horndal. Västmanlands läns busslinje förbinder Avesta med Norberg, Fagersta och Skinnskatteberg.

22. Krylbo, Vintervägen

Beskrivning: Bebyggelse i Krylbo vid Dalälven.

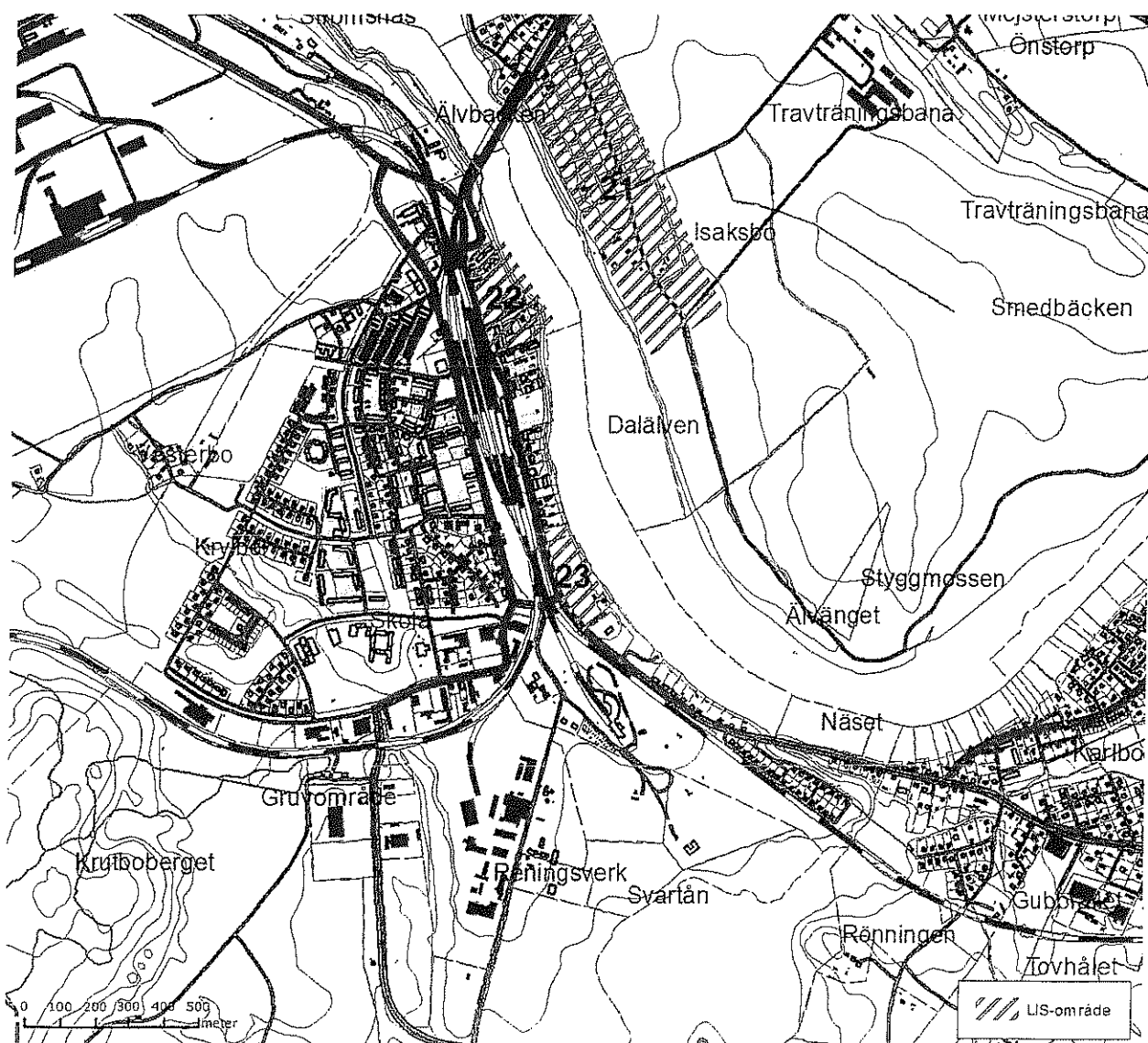
Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T1 (B2, NK) i ÖP 2007. Översiktsplanen anger för hela området utom strandszonen att nya bostadshus kan tillkomma i enlighet med gällande eller ny detaljplan. En cirka 20 meter bred zon längs stranden ingår i älvstråket, som anges som område med höga natur- och kulturvärden, av stor betydelse för det rörliga friluftslivet.

Befintliga förhållanden

Området är till stor del bebyggt med flerbostadshus. I bebyggelsen finns luckor som består av gräsytor och lövdungar. Längs stranden växer ett lövskogsbälte. Området berörs av erosionsbenägen jordart och skredrisk.



2 LIS-områden

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär.

Hela området ligger inom en kulturhistoriskt värdefull bebyggelsemiljö, Stationsgatan-Brogård. Inga kända fornlämningar.

Området berörs av strandskydd för Dalälven. En anlagd strandpromenad går längs stranden i hela området.

Området är väl försörjt med vägar. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplaneläggning.

Särskilt ska erosions- och skredrisker beaktas, liksom buller och vibrationer från järnvägen.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.

23. Krylbo, Sågplan

Beskrivning: Bebyggelse i Krylbo vid Dalälven.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T1 (B3a) i ÖP 2007. Översiktsplanen anger för hela området att nya bostadshus kan tillkomma i

enlighet med gällande eller ny detaljplan samt att placering och utformning av nya hus måste göras med hänsyn till risken för störningar från järnvägen.

Befintliga förhållanden

Området utgörs av en grusplan samt gräsytor och lövskog. Inom området finns ett bostadshus. Längs stranden växer ett lövskogsbälte. Området berörs av erosionsbenägen jordart och skredrisk.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär.

Områdets norra del ligger inom en kulturhistoriskt värdefull bebyggelsemiljö, Stationsgatan-Brogård. Inga kända fornlämningar.

Området berörs av strandskydd för Dalälven. Passagemöjlighet finns längs stranden i hela området.

Området är väl försörjt med vägar. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplaneläggning.

Särskilt ska erosions- och skredrisker beaktas, liksom buller och vibrationer från järnvägen.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.



Dalälvens strand vid område 22 Sågplan.

KARLBO OCH SONNBO

Karlbo samhälle tillhör Avesta centralort och är beläget ca 4,5 km sydost om Avesta centrum, utmed Dalälven. Sonnbo är beläget direkt öster om Karlbo, till stor del utmed den väg som går utmed Sonnboåsen.

I Karlbo finns service i form av bl.a. matbutik, skola med årskurs f-6, bensinstation, enklare restaurang och flera busslinjer. Dessutom finns här ett antal företag. I Sonnbo finns några enskilda företag men i övrigt nyttjar man service antingen i Karlbo eller i Avesta centrum.

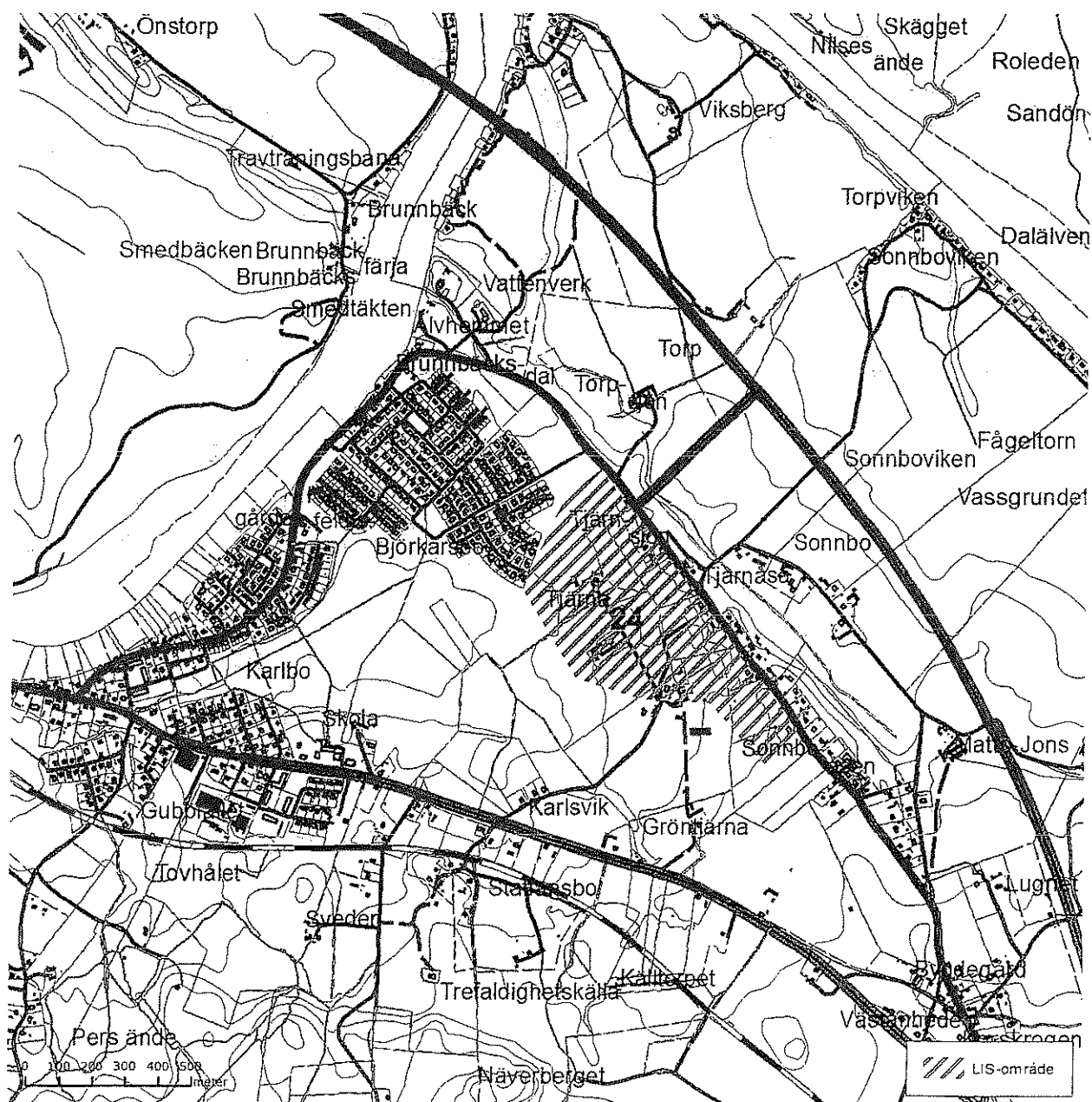
24. Tjärna-Sonnboåsen

Beskrivning: Jordbruksmark med bebyggelse samt badplats vid Tjärnsjön, Tjärna.

Utvecklingsmöjligheter: Bostadsbebyggelse.

Planförhållanden m.m.

Området ligger inom rekommendationsområde T1 (B3, B4, J, R1) i ÖP 2007. I översiktsplanen anges områdets västra del (B3) som område där nya bostäder kan tillkomma enligt gällande detaljplan eller efter planläggning. Marken öster om sjön (B4) anges som område med befintliga bostäder där nybyggnad av bostäder bedöms kunna ske. Marken söder om sjön anges som jordbruksmark som bör hävdas och hållas öppen. Badplatsen med omgivningar, vid sjöns norra ände, anges som område av betydelse för det rörliga friluftslivet.



2 LIS-områden

Befintliga förhållanden

Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (vallodling, åker) samt bebyggda tomter. Några mindre skogspartier, med dominans av lövträd, finns vid sjöns södra ände. Även kring badplatsen växer lövträd och dungar. Hela området berörs av erosionsbenägen jordart.

Inom området finns flera bostadshus/gårdar. Vid sjöns norra ände ligger en badplats med brygga.

Hela området ligger inom riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 1-2 §§, Dalälven från Avesta till Skutskär.

Större delen av området ligger inom en kulturhistoriskt värdefull bymiljö, Tjärna-Gröntjärna. En fast fornlämning (boplats med osäker utbredning) finns inom västra delen av området.

Området berörs av strandskydd för Tjärnsjön och ett mindre vattendrag vid sjöns utlopp. Pas-

sagemöjlighet finns längs stränderna i hela området.

Områdets östra del utgör yttre skyddsområde för Brunnbäcks vattentäkt. En mindre del, i nordost (där badplatsen är belägen) ligger inom det inre skyddsområdet.

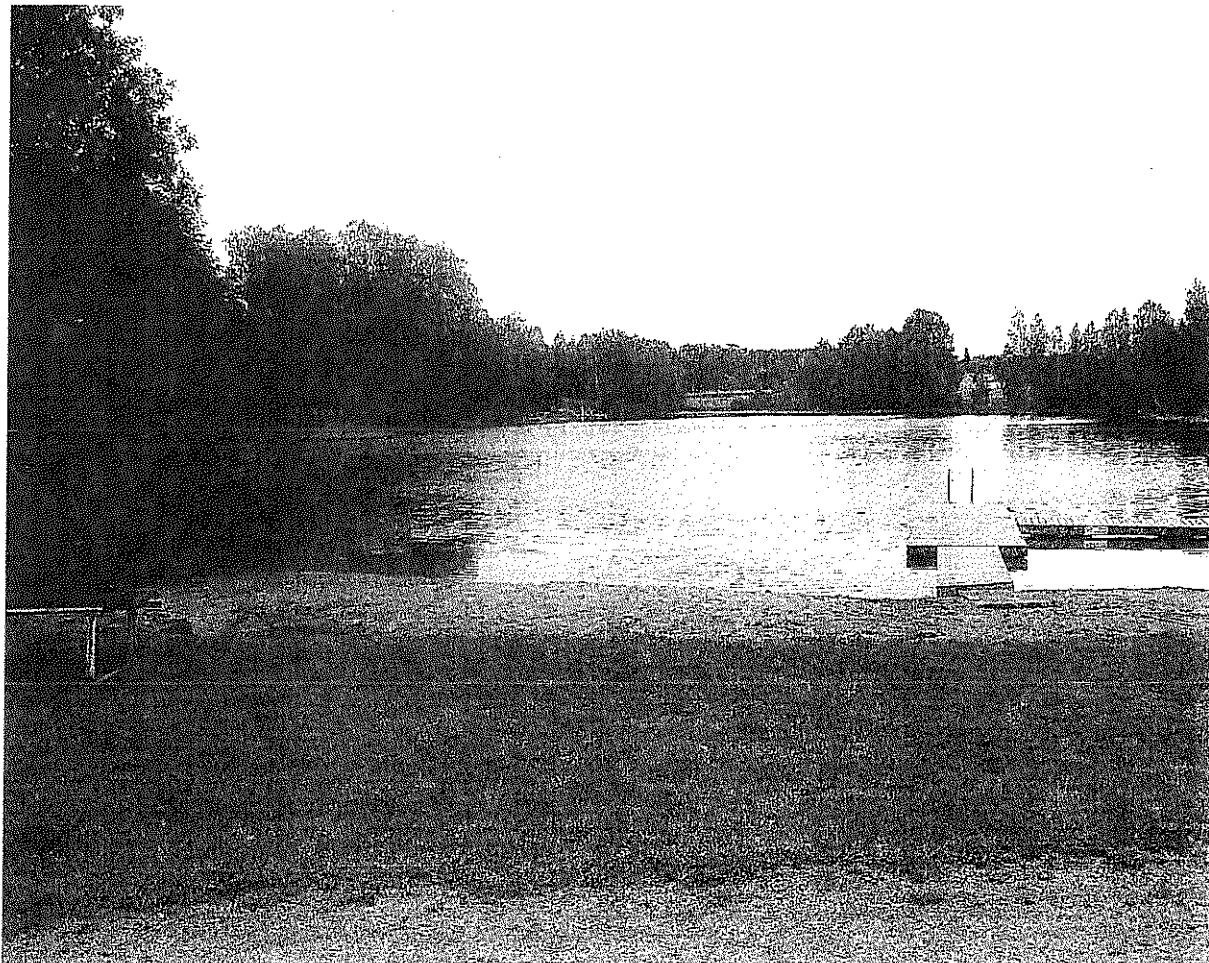
Området är väl försörjt med vägar. Ny bebyggelse bedöms kunna anslutas till elnätet.

Rekommendationer

Utbyggnad av bostadsbebyggelse bör prövas genom detaljplanläggning. Samråd ska ske med Länsstyrelsen om ev. prövning enligt kulturminneslagen 2 kap.

Särskilt ska erosionsrisk beaktas.

Passagemöjlighet ska finnas utmed stranden. Norra delen av området ska enbart användas för friluftssändamål.



Badplatsen vid norra änden av Tjärnsjön, inom LIS-område 24.

3 KONSEKVENSER

3.1 Behovsbedömning

Behovsbedömningen för en plan är en analys som leder fram till ställningstagandet om huruvida en **miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB)** behöver göras för planen. En miljöbedömning ska, enligt 6 kap 11 § miljöbalken göras om planen kan antas medföra en **betydande miljöpåverkan**. Kriterier för vad som anses vara betydande miljöpåverkan anges i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, MKB-förordningen.

Tillägget till översiktsplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan och miljöbedömning inklusive MKB behöver därför inte utarbetas.¹

Motivering till detta ställningstagande redovisas kortfattat nedan:

- Enligt MKB-förordningen 4§ ska planer som kan antas omfatta verksamheter eller åtgärder som på ett ”betydande sätt kan påverka miljön” i ett Natura 2000-område alltid antas medföra betydande miljöpåverkan. Inga av de LIS-områden som förs fram i översiktsplanetillägget ligger inom Natura 2000-områden. Ett LIS-område, nr 16 Tyttbo, ligger nära Natura 2000-området SE620026 Färnebofjärden, men bedöms inte kunna påverka miljön i Natura 2000-området på ett betydande sätt.
- Betydande miljöpåverkan enligt MKB-förordningen § 4 punkt 2 bedöms inte föreligga. (Denna punkt i förordningen säger att planer som anger förutsättningarna för kommande tillstånd för vissa typer av verksamheter eller åtgärder ska antas innebära betydande miljöpåverkan. Bland de verksamheter som förordningen listar finns permanent campingplatser. Tre av de föreslagna LIS-områdena berör campingplatser, men det rör sig då om att utveckla befintliga anläggningar.

¹ Skillnaden på en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) och kapitlet 4 Konsekvenser i denna plan är att en MKB ska följa kraven i miljöbalkens 6 kapitel, bl.a. vad gäller handlingens innehåll och samrådsprocessen.

- LIS-utvecklingen bedöms inte heller få så stora negativa konsekvenser för miljövärden enligt 3 kap 6 § miljöbalken att betydande miljöpåverkan uppstår. Några potentiella LIS-områden har sorterats bort i det tidiga utredningsskedet på grund av miljöhänsyn. Där de föreslagna LIS-områdena berör utpekade värdefulla natur- eller kulturmiljöer ligger de vanligen inom eller i närheten av redan bebyggda miljöer.

Samråd med Länsstyrelsen om behovsbedömningen sker samtidigt med samrådet om översiktsplanetillägget i sin helhet.

3.2 Upplägg konsekvensbeskrivning

Konsekvenserna av planförslaget redovisas i detta kapitel, med avseende på:

- Miljö
- Service och boendemiljö
- Näringslivsutveckling
- Mellankommunala frågor

En översiktsplan är till sin karaktär översiktlig. Den styr inte kommande exploateringar eller andra förändringar i detalj. Det innebär att konsekvensbeskrivningarna är anpassade till planens innehåll och detaljeringsnivå. Konsekvenserna kommer att kunna beskrivas närmare i kommande skeden, t.ex. vid detaljplaneläggning, tillståndsansökan/ dispensärende enligt miljöbalken eller ansökan om bygglov.

3.2 Konsekvenser miljö

Sfrandskydd

För utbyggnad av LIS-områden kommer hävande av eller dispens från strandskyddet att behövas. Strandskyddslagstiftningen syften är, enligt 7 kap. 14 § miljöbalken, ”att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.” Se vidare kapitel 4 *Lagar och riktlinjer*.

7 kap 18 e § miljöbalken anger bl.a. att områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen ska vara av ett sådant slag och ha en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt.

I tabeller på sidorna 42-43 redovisas vilka sjöar och vattendrag de föreslagna LIS-områdena

ligger vid samt för vilket ändamål respektive LIS-område är avsett. 11 LIS-områden ligger vid eller nära Dalälven eller små vattendrag som mynnar i Dalälven, 3 vid Årängså, 2 vid Bysjön och 2 vid Rossen. Vid de övriga sjöarna och vattendragen som berörs ligger vardera ett föreslaget LIS-område.

Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden

Två av de föreslagna LIS-områdena syftar till att utveckla friluftsliv och turism genom bl.a. utveckling av befintliga campingplatser. Två LIS-områden är avsedda för turism av typen konferens/kurser. Campingplatser innebär en viss minskning av allmänhetens tillgång till strandområdena. Även om marken inom dessa anläggningar är allmänt tillgänglig kan området upplevas som privatiserat. Även vid konferensanläggningar kan strandområdet lätt uppfattas som privat. Detta behöver beaktas i planering av områdena, så att en tillräckligt bred zon längs stränderna verkligen blir allmänt tillgänglig.

Vissa åtgärder som vidtas för turismutveckling kan förbättra allmänhetens tillgång till stränderna, t.ex. om badplatser, bryggor eller stigar anläggs.

I de LIS-områden som avses för bostadsbebyggelse minskar allmänhetens tillgång till strandskyddsområdet. För samtliga LIS-områden anges en rekommendation om att passagemöjlighet ska finnas utmed stranden.

Frågan om allmänhetens tillgång till stränderna kommer att studeras närmare i kommande planeringsskeden: detaljplaneläggning eller (för mindre kompletteringar av befintlig bebyggelse) bygglovhandläggning.

Syftet att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten

Strandskyddets syfte att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten har beaktats i LIS-planeringen genom att inga LIS-områden föreslås inom Natura 2000-områden eller naturreservat och att ett fåtal utpekade värdefulla naturmiljöer berörs. Se tabellredovisning på sidorna 35-36. Flera av LIS-områdena tar dock även naturmark utan utpekade värden i anspråk och motverkar därmed i viss mån strandskyddslagstiftningens syfte. Fältbesök har gjorts som en del av LIS-planeringen och rekommendationer anges för de områden där det bedömts som särskilt påkallat om att naturinventering bör utföras i samband med fortsatt planering (detaljplaneläggning, bygglovansökan eller ansökan om strand-

skyddsdispens). Därigenom kan hänsyn tas till de naturvärden som identifieras i den fortsatta handläggningen av detaljplan eller bygglov. Om arbeten utförs i vatten, t.ex. för att anlägga bryggor, kan anmälan eller tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kapitlet i miljöbalken komma att krävas, vilket även det innebär att naturförhållandena kommer att studeras närmare.

De LIS-åtgärder som syftar till turismutveckling kan i stor utsträckning förenas med bevarande av naturmark. Det rör sig om utveckling av befintliga anläggningar (badplats, campingplats) eller ianspråktagande av mark som redan har anlagd karaktär, vilket innebär att den berörda markens värde för djur- och växtliv bedöms vara begränsat.

Sammantaget berör de negativa konsekvenser som beskrivs ovan en bråkdel av sträckan strand inom kommunen. De bedöms därför vara av begränsad art och syftet med strandskyddet bedöms sammantaget inte påverkas nämnvärt. Djur- och växtlivet bedöms inte påverkas på ett oacceptabelt sätt och ***allmänhetens tillgång till strandområden bedöms inte försämrats varken på kort eller lång sikt.***

Skäl till dispens från strandskyddet

Utgångsförutsättningen för samtliga LIS-områden är att de **bedöms bidra till utveckling av landsbygden**, vilket är ett skäl till dispens/hävande av strandskyddet enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken.

Utbyggnad av LIS-områden för **bostadsbebyggelse** som innebär att nya permanentbostäder tillskapas i attraktiva lägen, bidrar till att hålla befolkningstalet uppe och därmed till att kunna vidmakthålla och utveckla serviceutbudet, t.ex. i form av skolor och handel. Även ett ökat fritidsboende ger tillskott till lokal handel och viss annan service.

Utbyggnad av LIS-områden för **turism, camping** och **friluftsliv**, ger möjligheter till utveckling av därmed förknippat näringsliv och ger även ett utökad underlag för t.ex. dagligvaruhandel under turistsäsong.

Natura 2000

Verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka ett Natura 2000-område kräver tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken. Om utbyggnad av LIS-område nära Natura 2000-område blir aktuell ska ett tidigt samråd hållas med Länsstyrelsen, som i de flesta fall sköter tillståndsprövningen. (Vissa fall

prövas av regeringen.) Tillståndsansökan ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning.

I kommunens arbete med utpekande av LIS-områden har ett urvalskriterium varit att inga LIS-områden ska ligga inom Natura 2000-områden. Det enda Natura 2000-område som berörs är Färnebofjärden, SE0620234, som angränsar till LIS-område 16 Tyttbo. Färnebofjärden är även nationalpark, med samma avgränsning som Natura 2000-området. I rekommendationer för området anges att endast anordningar för friluftsliv och turism får tillkomma. Förutsatt att dessa rekommendationer följs bedöms utbyggnad av området inte påverka Natura 2000-områdets värden.

Riksintresseområden enligt miljöbalken kapitel 3 och 4 §

Flera av de föreslagna LIS-områdena berör riksintressen för naturmiljö, kulturmiljö eller friluftsliv enligt miljöbalken 3 kapitlet. Se tabeller på följande sidor. LIS-utbyggnaden bedöms inte medföra påtaglig skada på något av de berörda riksintressena.

Bysjön-Tyttboforsen samt Nedre Dalälven

Fem LIS-områden ligger helt eller delvis inom riksintresset Bysjön-Tyttboforsen (naturmiljö av riksintresse enligt 3 kap 6 § miljöbalken) som även är av riksintresse för friluftslivet under namnet Nedre Dalälven). Två av dessa LIS-områden är avsedda för bostadsbebyggelse och tre för turism och friluftsliv samt camping. Alla dessa ligger i anslutning till befintlig bebyggelse, utom nr 16 Tyttbo, som är avsett för friluftslivsutveckling. Med undantag för område 16 Tyttbo består de LIS-områden som berör Bysjön-Tyttboforsen huvudsakligen av mark som redan är ianspråktagen för åker/vall, bymiljöer, befintlig campingplats etc, inte av naturmark.

Riksintresset kommer att beaktas i kommande planeringsskeden: detaljplaneläggning eller ansökan om strandsskyddsdispens och bygglovhandläggning. I rekommendationerna för flera av de berörda LIS-områdena anges att särskild hänsyn ska tas till natur- och kulturmiljövärden (som även ligger till grund för en del av friluftslivsvärdena). Därmed bedöms erforderlig hänsyn till naturmiljön såsom riksintresse ha säkrats. Riksintresset för friluftslivet kan stärkas något av den föreslagna LIS-utbyggnaden, då campingplatser och övrig turism utvecklas.

Ingeborgbo

LIS-område 3 Södra Horndal ligger inom riksintresset Ingeborgbo, som är en bymiljö med välbevarad bebyggelsestruktur och tydligt framträdande odlingslandskap från 1800-talet. Rekommendationer i översiktsplanetillägget anger att särskild hänsyn ska tas till kulturmiljövärdena i Ingeborgbo samt att samråd ska ske med Länsstyrelsen om ev. prövning enligt kulturminneslagen 2 kap. Därmed bedöms erforderlig hänsyn till riksintresset ha säkrats.

By-bygden

LIS-områdena 9 Kyrkbyn och 10 Vadsbro ligger inom en kulturmiljö av riksintresse enligt miljöbalken 3 kap 6 §, By-bygden, som är en fornlämningsmiljö med stenåldersfynd, där fornlämningsmiljöerna är exponerade i det öppna odlingslandskapet. Rekommendationer i översiktsplanetillägget anger att behovet av arkeologisk utredning ska prövas i fortsatt planering (strandsskyddsdispens och bygglovansökan) respektive att samråd ska ske med Länsstyrelsen om ev. prövning enligt kulturminneslagen 2 kap. Därmed bedöms erforderlig hänsyn till riksintresset ha säkrats.

Dalälven från Avesta till Skutskär

Dalälven från Avesta till Skutskär är av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt s.k. geografiska bestämmelser i miljöbalken 4 kap 1-2 §§. Tolv föreslagna LIS-områden ligger inom riksintresset. Riksintressets värden för turism och rörligt friluftsliv bedöms inte påverkas av den LIS-utbyggnad som översiktsplanetillägget föreslår. Tre av de tolv föreslagna LIS-områden som ligger inom riksintresset är avsedda för utveckling av turism och friluftsliv samt camping, vilket ligger i linje med riksintressets värden.

Miljö kvalitetsnormer

Sverige har fastställt miljö kvalitetsnormer för *ytvatten, grundvatten och skyddade områden*. Syftet med normerna är att tillståndet i våra vatten inte ska försämrats och att alla vatten ska uppnå en bestämd miljö kvalitet. Större delen av kommunen ligger inom Bottenhavets distrikt (huvudavrinningsområde Dalälven).²

De **sjöar och vattendrag** som omfattas av miljö kvalitetsnormer och berörs av föreslagna

² Kommunens sydöstra hörn, vid Grubbo och Klockarbo, tillhör Norra Östersjöns distrikt (huvudavrinningsområde Norrström). I den delen finns dock inga LIS-områden föreslagna.

LIS-områden framgår av tabeller nedan och på nästa sida. Av tabellerna framgår även vattenförekomsternas status och vilka miljö kvalitetsnormer som gäller. Några vattenförekomster har idag god ekologisk och kemisk status (utom för kvicksilver vilket gäller alla svenska ytvattenförekomster), men ett par av dessa löper risk att försämrans på sikt. Flera vattenförekomster har måttlig ekologisk status, i vissa fall p.g.a. övergödning, i andra p.g.a. morfologiska förändringar, bristande kontinuitet eller flödesförändringar.

Även **grundvattenmagasin** som omfattas av miljö kvalitetsnormer berörs av några av de föreslagna LIS-områdena. De har idag god kemisk och kvantitativ status, men för ett objekt finns risk för att god kemisk status inte uppnås 2015.

Ny bebyggelse vid vattenförekomster som inte uppnår god status får inte innebära att förutsättningarna för att uppnå miljö kvalitetsnormer försämrans. För LIS-förekomster som idag inte uppnår god ekologisk status p.g.a. övergödning anges rekommendationer i översiktsplanetillägget om att miljö kvalitetsnormerna behöver uppmärksammas särskilt i fortsatt planering.

Flera av de LIS-områden som är avsedda för bostäder ligger inom eller nära kommunala verksamhetsområden för VA. Möjligheterna att ansluta dessa till kommunalt VA bedöms därmed generellt vara goda, men denna fråga behöver studeras vidare i kommande planering vad gäller bl.a. ledningsnätets kapacitet.

MILJÖKVALITETSNORMER, YTVATTENFÖREKOMSTER			Ändamål			
LIS-område	Närliggande vattendrag/sjö	Miljö kvalitetsnorm, berörd vattenförekomst (färgmarkering avser status, riskbedömning och kvalitetskrav, se Förklaringar.)	Bostadsbebyggelse	Camping	Turism, friluftsliv	Konferens
1. Sandviken	Rossen	Rossen SESE668645-153441		X	X	
2. Södra Rossen	Rossen	Rossen SESE668645-153441	X			
3. Södra Horndal	Årängså	Årängså SE668452-153347	X			
4. Morshyttensjön	Morshyttensjön	Mynnar i Vinnarbäcken SE668263-153041	X			
5. Stensänget	Dammsjön, Kärven	Mynnar i Svedjeån SE667949-152453			X	X
6. Västansjö	Åsgarn	Åsgarn SE667825-152684	X			
7. Stora Halsjön	Stora Halsjön	Stora Halsjön SE667817-152867			X	
8. Östra Hede	Årängså	Årängså SE668094-153492	X			
9. Kyrkbyn	Litet vattendrag	SE667657-153625	X			
10. Vadsbro	Årängså	Årängså SE667753-153661	X			
vi 1. Fullsta	Bysjön	Bysjön 667267-154205			X	
12. Leknäs	Dalälven	Hovnäs fjärden SE667426-154683	X			
13. Sluttning mot Rudusjön	Rudusjön	Rudusjön SE667323-153703	X			
14. Falkudden	Bysjön	Bysjön 667267-154205		X	X	
15. Hovnäs-Gålsbo	Dalälven samt några mindre vattendrag	Hovnäs fjärden SE667426-154683	X			
16. Tyttbo	Dalälven samt några mindre vattendrag	Dalälven SE667540-154886			X	
17. Smedsbo-Germundsbo	Dalälven	Dalälven SE667094-151921	X			
18. Bengtsbo	Dalälven samt ett litet vattendrag	Dalälven SE667094-151921			X	
19. Älvbro	- " -	Dalälven SE667094-151921	X			

MILJÖKVALITETSNORMER, YTVATTENFÖREKOMSTER forts.			Ändamål			
LIS-område	Närliggande vattendrag/sjö	Miljö kvalitetsnorm, berörd vattenförekomst (färgmarkering avser status, riskbedömning och kvalitetskrav, se Förklaringar.)	Bostadsbebyggelse	Camping	Turism, friluftsliv	Konferens
20. Nordanö-Ovanåker	Litet vattendrag som avrinner till Dalälven	Dalälven SE667094-151921	X			
21. Brogård-Isaksbo	Dalälven	Dalälven SE667094-151921	X			X
22. Krylbo, Vinterv.	Dalälven	Dalälven SE667094-151921	X			
23. Krylbo, Sågplan	Dalälven	Dalälven SE667094-151921	X			
24. Tjärna-Sonnboåsen	Tjärnsjön samt mindre vattendrag	Mynnar i Dalälven SE667094-151921	X			

FÖRKLARINGAR, SJÖAR OCH VATTENDRAG	
Status och riskbedömning	Kvalitetskrav
God ekologisk status, god kemisk status. Ingen risk att god ekologisk o kemisk status inte uppnås år 2015.	God ekologisk status 2015. God kemisk ytvattenstatus 2015.
God ekologisk status, god kemisk status. Risk att god ekologisk status inte uppnås år 2015. Ingen risk att god kemisk status inte uppnås 2015.	God ekologisk status 2015. God kemisk ytvattenstatus 2015.
God ekologisk status, god kemisk status. Risk att god ekologisk status inte uppnås år 2015. Risk att god kemisk status inte uppnås år 2015	God ekologisk status 2015. God kemisk ytvattenstatus 2015.
Måttlig ekologisk status, god kemisk status. Risk att god ekologisk status inte uppnås år 2015. Ingen risk att god kemisk status inte uppnås 2015	God ekologisk status 2021. God kemisk ytvattenstatus 2015.
Måttlig ekologisk status, god kemisk status. Risk att god ekologisk status inte uppnås år 2015. Risk att god kemisk status inte uppnås 2015	God ekologisk status 2021. God kemisk ytvattenstatus 2015.
Måttlig ekologisk status, uppnår ej god kemisk status. Risk att god ekologisk status inte uppnås år 2015. Risk att god kemisk status inte uppnås 2015.	God ekologisk status 2021 God kemisk ytvattenstatus 2015 m undantag för kadmium: 2021.

3 konsekvenser

MILJÖKVALITETSNORMER, GRUNDVATTENFÖREKOMSTER		Ändamål			
LIS-område	Miljö kvalitetsnorm, berörd grundvattenförekomst (färgmarkering, se Förklaringar.)	Bostadsbebyggelse	Camping	Turism, friluftsliv	Konferens
1. Sandviken	Grundvatten SE668434-153458		X	X	
3. Södra Horndal	Grundvatten SE668434-153458	X			
8. Östra Hede	Grundvatten SE668434-153458	X			
17. Smedsbo-Germundsbo	Grundvatten SE667082-152108	X			
19. Älvbro	Grundvatten SE667082-152108	X			
24. Tjärna-Sonnboåsen	Grundvatten SE666815-152522 och SE666700-152627	X			

FÖRKLARINGAR, GRUNDVATTENFÖREKOMSTER	
Status och riskbedömning	Kvalitetskrav
God kemisk status, god kvantitativ status. Ingen risk att god kemisk och kvantitativ status inte uppnås 2015.	God kemisk grundvattenstatus 2015. God kvantitativ status 2015.
God kemisk status, god kvantitativ status. Risk att god kemisk status inte uppnås 2015. Ingen risk att god kvantitativ status inte uppnås 2015.	God kemisk grundvattenstatus 2015. God kvantitativ status 2015.

Övrig natur- och kulturmiljö

De föreslagna LIS-områdena berör natur- och kulturmiljöer av utpekade värde utöver riksintressena. Se tabeller nedan och på nästa sida.

Natur- och kulturmiljövärden inom LIS-områdena kommer att beaktas i kommande planeringskedan: detaljplaneläggning eller bygglov-handläggning.

Tre LIS-områden ligger delvis inom, eller nära, objekt som tas upp i Länsstyrelsens naturvårdsprogram. Ett LIS-område ligger delvis inom innefattar en värdefull ängs- och hagmark. Två LIS-områden innehåller nyckelbiotoper. Fältbesök har gjorts och rekommendationer anges för de områden där så ansetts påkallat om att naturinventering bör utföras i kommande planeringskedan.

Tolv av de föreslagna LIS-områdena ligger inom bymiljöer av utpekade kulturhistoriskt värde. För de tio berörda LIS-områden som är avsedda för bostadsbebyggelse finns rekommendation om att särskild hänsyn ska tas till kulturmiljövärdena i kommande planering (d.v.s. vid detaljplaneläggning alternativt bygglov och strand-skyddsdispens). För LIS-områdena 11 *Fullsta* och 14 *Falkudden*, som är avsedda för utveckling av friluftsliv och turism, anges ingen sådan rekommendation, men inom dessa områden bedöms inte de utpekade kulturmiljövärdena beröras av en eventuell LIS-utbyggnad, eftersom friluftslivsutvecklingen inte avses ske i eller nära bymiljöerna.

LIS-utbyggnad bedöms därmed kunna genomföras utan att utpekade natur- och kulturmiljövärden påverkas negativt.

LIS-område	Utpekade värdefulla natur- och kulturmiljöer som berörs												Rekommendation om dpl-läggning eller områdesbestämmelser *	Rekommendation om naturinventering	Rekommendation om samråd betr. behov av arkeologisk utredning
	Natura 2000 Färnebofjärden	Nationalpark Färnebofjärden	Riksintresse naturmiljö, Bysjön-Tyrtboforsen	Riksintresse kulturmiljö Ingeborgbo	Riksintresse kulturmiljö Bybygden	Riksintresse friluftsliv Nedre Dalälven	Riksintresse 4 kap 1-2 §§ Dalälven från Avesta till Skutskär	Värdefull naturmiljö enligt Lst:s naturvårdsprogram	Nyckelbiotop	Värdefull kulturmiljö	Ängs- och hagmarksinventering	Fornlämningar etc.			
1. Sandviken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
2. Södra Rossen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
3. Södra Horndal	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X	X	-	X
4. Morshyttensjön	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
5. Stensånget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
6. Västansjö	-	-	-	-	-	-	X	-	X	-	(X)	X	X	-	-
7. Stora Halsjön	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Östra Hede	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X	-	X
9. Kyrkbyn	-	-	(X)	-	X	(X)	X	-	-	-	X	-	-	-	X
10. Vadsbro	-	-	(X)	-	X	(X)	X	-	-	-	X	X	X	-	X
11. Fullsta	-	-	X	-	-	X	X	-	-	X	-	X	-	X	X
12. Leknäs	-	-	X	-	-	X	X	-	-	X	X	X	X	X	-
13. Sluttning mot Rudusjön	-	-	-	-	-	-	X	X	-	X	-	-	X	-	-

LIS-område	Utpekade värdefulla natur- och kulturmiljöer som berörs												Rekommendation om dpl-läggning eller områdesbestämmelser *	Rekommendation om naturinventering	Rekommendation om samråd betr. behov av arkeologisk utredning
	Natura 2000 Färnebofjärden	Nationalpark Färnebofjärden	Riksintresse naturmiljö, Bysjön-Tyttboforsen	Riksintresse kulturmiljö Ingeborgbo	Riksintresse kulturmiljö Bybygden	Riksintresse friluftsliv Nedre Dalälven	Riksintresse 4 kap 1-2 §§ Dalälven från Avesta till Skutskär	Värdefull naturmiljö enligt Lst:s naturvårdsprogram	Nyckelbiotop	Värdefull kulturmiljö	Ängs- och hagmarksinventering	Formlämningar etc.			
14. Falkudden	-	-	X	-	-	X	X	-	-	X	-	-	-	X	-
15. Hovnäs-Gålsbo	-	-	X	-	-	X	X	-	-	X	-	X	-	-	-
16. Tyttbo	(X)	(X)	X	-	-	X	X	-	X	-	-	-	-	X	-
17. Smedsbo-Germundsbo	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X	X	-	X
18. Bengtsbo	-	-	-	-	-	-	-	(X)	X	-	-	X	-	X	X
19. Älvbro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	-	-
20. Nordanö-Ovanåker	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
21. Brogård-Isaksbo	-	-	-	-	-	-	X	(X)	-	X	-	-	X	-	-
22. Krylbo, Vintervägen	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-	X	-	-
23. Krylbo, Sågplan	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-	X	-	-
24. Tjärna-Sonnboåsen	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	-	X	X	-	X

Förklaringar

X = LIS-området ligger helt eller delvis inom objektet, eller objektet ligger helt eller delvis inom LIS-området.

(X) = LIS-området ligger nära objektet.

Riksintresse berörs

* Rekommendationen anger att utbyggnad av bostadsbebyggelse (i vissa fall med undantag av mindre kompletteringar av befintlig bebyggelse) bör prövas i detaljplan.

Översvämningsrisk

Flera av de föreslagna LIS-områdena berör mark med översvämningsrisk enligt SMHI:s kartering av 100-årsflöde eller enligt kommunens kartering. I de flesta fall gäller det strandområdet, som inte kommer att bebyggas, i enlighet med de rekommendationer som anges för alla områden om att passagemöjlighet ska finnas utmed stranden. För samtliga områden som är avsedda för bostadsbebyggelse finns rekommendation om att översvämningsrisken ska beaktas i kommande planering (d.v.s. vid detaljplanläggning alternativt bygglov och strandskyddsdispens). För LIS-områdena 11 Fullsta

och 16 Tyttbo, som är avsedda för utveckling av friluftsliv och turism, anges att endast enklare bebyggelse ska medges. För område 14 Falkudden, där även utveckling av en befintlig campingplats kan komma ifråga, anges rekommendation att endast enklare bebyggelse får tillkomma inom översvämningskänsligt område.

Därmed har planen lyft fram översvämningsrisker på ett sätt som gör att dessa kommer att kunna beaktas i kommande skeden.

Energihushållning

Utbyggnad av LIS-områden kan leda till ett ökat transportbehov och därmed ökad energianvändning. Detta beror på en mängd faktorer som inte går att förutse, såsom var personer som bosätter sig permanent i ett LIS-område bodde tidigare och var man har sin arbetsplats. Beträffande fritidsboende beror det bl.a. på om de som skaffar fritidshus i LIS-områdena i stället säljer fritidshus som ligger längre bort eller om de inte haft fritidshus tidigare och därmed ökar sitt resande. LIS-utveckling för turismutveckling har som mål att fler personer ska komma resande till kommunen, men i gengäld kanske resmål på längre avstånd får minskad attraktivitet när resmål i Avesta kommun utvecklas.

Under planarbetet har energifrågorna beaktats genom att närheten till befintliga tätorter och därmed buss- och tågförbindelser har ingått som urvalskriterium vid utpekandet av möjliga LIS-områden avsedda för permanentbebyggelse. Även de områden som föreslås för turism- och friluftslivsutveckling ligger i de flesta fall nära tätorterna.

3.3 Konsekvenser service och boendemiljö

Ett av syftena med kommunens LIS-planering är att kunna behålla och stärka underlaget för offentlig och kommersiell service i kommunens tätorter genom ett ökat befolkningsunderlag. Ett annat syfte är att kunna erbjuda attraktiva boendemiljöer i vattennära lägen, med närhet till service och allmänna kommunikationer. Av de föreslagna LIS-områdena är huvuddelen avsedda för boende och ligger tillräckligt nära tätorterna för att vara attraktiva för permanentboende. Ökad inflyttning leder till ökat skatte- och serviceunderlag samt förbättrar underlaget för allmänna kommunikationer.

Utbyggnaden av LIS-områden för turism och friluftsliv bedöms långsiktigt kunna bidra till positiva sysselsättningseffekter och ökat serviceunderlag i kommunen.

3.4 Konsekvenser näringslivsutveckling

LIS-utbyggnaden får positiva effekter för kommunens näringsliv både genom ett ökat befolkningsunderlag och därmed arbetskraft och genom att möjligheter till flera arbetstillfällen tillskapas. Tillgång till attraktiva tomter och bostäder gör det lättare för arbetsgivare att rekrytera kvalificerad arbetskraft. Några av de nya invånarna kan även förväntas starta nya verksamheter i kommunen.

Turismutveckling är en central del i utvecklingen av kommunens näringsliv. I Avesta kommun har turismen ofta koppling till friluftslivet. Några av de föreslagna LIS-områdena är avsedda för turismutveckling och friluftsliv, dels i anslutning till Nedre Dalälvsområdet, dels i anslutning till några befintliga anläggningar för camping respektive konferens-/kursverksamhet.

I planförslaget har ännu inga LIS-områden för andra verksamheter än turism identifierats. Befintliga verksamheter som ligger inom strand-skyddsområdet kan dock utökas med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 4 i miljöbalken. Verksamhet som måste ligga i anslutning till vatten, t.ex. kanotuthyrning, kan tillkomma med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 3 i miljöbalken. Dessutom kan verksamheter som bedöms vara "ett angeläget allmänt intresse" och som inte kan tillgodoses utanför området tillkomma med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 5 i miljöbalken.

3.5 Mellankommunala frågor

Avesta kommun angränsar till kommunerna Hedemora, Norberg, Sala, Heby, Sandviken och Hofors. Av dessa ingår Avesta, Sala, Heby och Sandviken i det s.k. Nedre Dalälvsamarbetet, där offentliga och privata aktörer samarbetar kring frågor som rör Nedre Dalälven.

De flesta av kommunens vattendrag avrinner till Dalälven. Samarbete kring vattenvårdsfrågorna är av central vikt för vattenkvaliteten.

Det enda LIS-område som ligger vid kommungränsen är område 13 Tyttbo, som angränsar till Sandvikens kommun. LIS-området är avsett för friluftslivsutveckling och ligger nära Färnebofjärdens nationalpark.

De två LIS-områden som föreslås i trakten av Horndal ligger nära kommunens norra gräns och därmed inom pendlingsavstånd till Hofors och Sandviken.

4 LAGAR OCH RIKTLINJER

4.1 Strandskydd

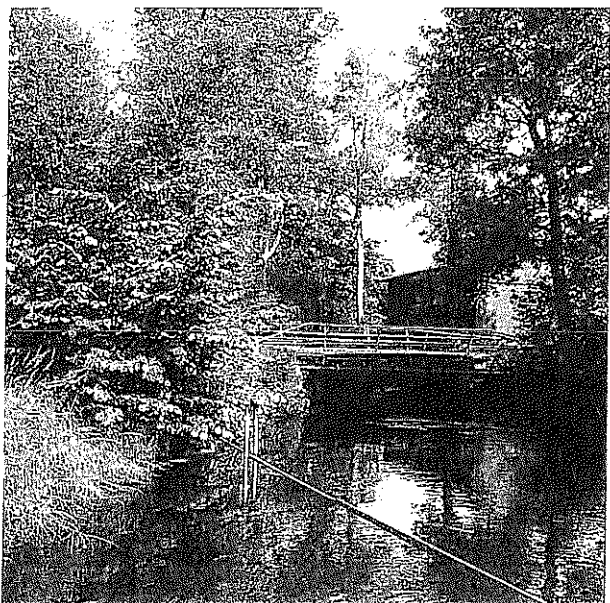
Generellt strandskydd

Vid hav, sjöar och vattendrag gäller generellt strandskydd enligt 7 kap. 14 § miljöbalken. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt vattenstånd. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänsrettlig tillgång till strandområden samt bevara goda livsvillkor för djur och växtlivet på land och i vatten.

Inom ett strandskyddsområde får inte:

- 1 nya byggnader uppföras,
- 2 byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
- 3 grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
- 4 åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

För att kunna bygga inom strandskyddsområde krävs att strandskyddet hävs i detaljplan eller att dispens fås från strandskyddet, se följande avsnitt.



Arängsån i Hede.

Utökat strandskydd

Inom vissa områden i Avesta omfattar strandskyddet ett större område än 100 meter från stranden på grund av beslut som fattats av Länsstyrelsen före det generella strandskyddets införande år 1975 och dessa beslut gäller fortfarande. Avgränsningen av dessa områden gjordes ofta utifrån befintliga naturliga gränser så som vägar. Dessa utökade strandskydd kommer att upphöra 31 december 2014 om inte nytt beslut har fattats av Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 14 § miljöbalken innan dess. I vissa fall ser kommunen inget hinder för att dessa utökningar utgår. För översvämningsmarkerna längs Dalälven kan det finnas skäl såväl att behålla utvidgat strandskydd som att se över behovet av ytterligare områden med utvidgat strandskydd.

Hävande av strandskydd i detaljplan

Kommunen kan enligt 4 kap 17 § plan- och bygglagen i samband med upprättandet av detaljplan bestämma att strandskydd ska upphävas för ett område, om det finns särskilda skäl och intresset för att ta området i anspråk väger tyngre än strandskyddsintresset.

Upphävandet får dock inte omfatta områden som Länsstyrelsen har beslutanderätt om enligt 7 kap. 18 § miljöbalken. Det gäller områden som behövs för försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller områden som utgör skyddad natur, t.ex. naturreservat, nationalparker, vattenskyddsområden och Natura 2000-områden.

De särskilda skälen är de samma som för att kunna meddela dispens, se nästa sida.

Inom områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) får det också, enligt 7 kap 18 d § miljöbalken, beaktas som ett särskilt skäl om ett strandnära läge för byggnad, anläggning, verksamhet eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Inom LIS-område får det också beaktas som särskilt skäl för uppförande av enstaka en- eller tvåbostadshus om dessa uppförs i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Utöver dessa särskilda skäl ska intresset att ta ett område i anspråk väga tyngre än strandskyddsintresset.

Beslut om att upphäva strandskyddet i en detaljplan får inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna säkerställa fri passage för allmänhet och bevara goda

livsvillkor för växt och djurliv. Detta gäller dock inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion. Den fria passagen bör inte vara smalare än några tiotal meter. Den bör också anpassas till de lokala förutsättningarna, bebyggelsestäthet, landskapets karaktär och bebyggelsestradition.

Dispens från strandskydd

Enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken får man som särskilda skäl vid prövningen av dispens från strandskyddet beakta endast om det område som dispensen avser:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området,
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Om prövningen gäller ett område för landsbygdsutveckling strandnära lägen får man, enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken, utöver ovanstående punkter som särskilt skäl beakta om ett strandnära läge för en byggnad, anläggning, verksamhet eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Inom LIS-område får det också beaktas som särskilt skäl för uppförande av enstaka en- eller tvåbostadshus om dessa uppförs i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Dispens kan inte ges om det inte finns några särskilda skäl eller om det finns särskilda skäl, men syftet med strandskyddet motverkas, det vill säga djur- och växtlivet påverkas på ett oacceptabelt sätt eller allmänhetens tillgång till strandområden försämras på kort eller lång sikt.

Redovisningen i översiktsplanen är vägledande vid bedömning i det enskilda fallet.

Länsstyrelsen kan överpröva kommunens beslut om dispens.

4.2 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Vid halvårsskiftet 2009 tillkom nya bestämmelser i miljöbalken. Regeringens avsikt med lagförändringen var att differentiera strandskyddet utifrån lokala och regionala förutsättningar.

Reglerna för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) gäller för hela Sverige med undantag av vissa utpekade geografiska områden, vilka inte berör Avesta kommun.

Den begränsade tillämpningen gäller även tätorter i hela landet. Vad som kan anses utgöra tätort framgår i avsnitt 2.3 *Kommunala förutsättningar för LIS* under rubrik *Kommunens tolkning av begreppet landsbygd*.

Syftet med lagändringen är att genom att redovisa LIS-områden kunna stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där viss byggnation kan ske utan att strandskyddets grundläggande syften åsidosätts. **Utpekandet av LIS-områden ska ske i kommunernas översiktsplaner.**

Enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken får upphävande av strandskyddet eller dispens från strandskyddet tillämpas inom ett LIS-område för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd som bidrar till utveckling av landsbygden. Inom LIS-område får det också beaktas som särskilt skäl för uppförande av enstaka en- eller tvåbostadshus om dessa uppförs i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen avses vid tillämpningen av 7 kap. 18 d § miljöbalken "ett område som

1. är lämpligt för utveckling av landsbygden
2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt."

5 UNDERLAG OCH KÄLLOR

Översiktsplan för Avesta kommun. Antagen 2007-02-12.

Länsstyrelsens regionala planeringsunderlag RUM (digitalt material).

Regional vägledning – små vattendrag. Länsstyrelsen Dalarna, Strandskyddsprojektet 2010-10-27.

Dalarnas landsbygdsprogram 2006-2012. Länsstyrelsen Dalarnas län, näringslivsenheten, Rapport 2006:07.

Landsbygdsprogram för Sverige år 2007-2013. Genomförandestrategi för Dalarna. Länsstyrelsen i Dalarna, senast kompletterat november 2010.

Kust och stränder i Sverige. SCB, Statistiska meddelanden MI 50 SM 0201.

Småa vattendrag. SCB Statistiska meddelanden MI 50 SM 0501.

www.vattenmyndigheterna.se

Detta tematiska tillägg till översiktsplanen för Avesta kommun har tagits fram för att peka ut områden inom kommunen som är lämpliga för landsbygdsutveckling i strandnära områden (LIS).

Syftet med LIS-planering är att bidra till såväl Avesta kommuns utveckling som regional utveckling samt stärka kommunens attraktionskraft genom att utveckla landsbygden. Detta åstadkoms genom att i ett antal utpekade områden i attraktiva, strandnära lägen, som inte har starka natur- eller kulturmiljövärden och där det finns god tillgång på sjöar och vattendrag för det rörliga friluftslivet, möjliggöra utförande av byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd i strandnära lägen.

I tillägget till översiktsplanen pekas 24 stycken LIS-områden ut i kommunen. De flesta är avsedda för strandnära permanentbostäder, men det föreslås även anläggningar/boende för turism och friluftsliv. Dessutom redovisas generella riktlinjer och konsekvenser av planförslaget.

Under tiden **11 mars – 19 april 2013** hålls samråd med allmänhet, intresseorganisationer, övriga intressenter, angränsande kommuner samt myndigheter för att förbättra beslutsunderlaget inför kommande granskning/utställning av tillägget till översiktsplanen under hösten 2013. Tillägget till översiktsplanen beräknas kunna antas av kommunfullmäktige under vintern 2013/2014.

Så här påverkar du!

- Titta på förslagen till LIS-områden. Bor du i något av områdena eller kanske i närheten? Finns ditt område inte med, fast det borde göra det? Hur vill du att ditt närområde ska utvecklas? Håller du med om det som föreslås i detta tematiska tillägg till översiktsplanen?
- Vilka områden är viktigast för dig när du vistas utomhus? Var i kommunen ligger de bästa områdena för friluftsliv och rekreation?
- Skicka in dina synpunkter till oss senast den 19 april! Adressen står här nedanför.
- Vill du diskutera frågorna med kommunens tjänstemän? Hör av dig till Peter Granqvist, tel. 0226-64 51 69, peter.granqvist@avesta.se eller till miljö- och byggförvaltningens reception, tel. 0226-64 54 54



Västmanland-Dalarna
miljö- och byggförvaltning
774 81 Avesta
miljo-bygg@avesta.se